

ROŽĎALOVICKO

Městský zpravodaj pro občany Rožďalovic, Ledčerek, Viničné Lhoty, Podlužan a Hasiny

Cena: 30 Kč

2/2018

Vážení spoluobčané,
dovolte mi, abych Vás uvítal při čtvrtém letního čísla našeho zpravodaje. Letošní rok je skutečně mimořádný. Mám velmi potěšující zprávu pro občany spádových obcí. Vodovodům a kanalizacím Nymburk (VaK) byla přislíbena dotace na odkanalizování Hasiny, části Podolí, Podlužan, Ledčerek a Viničné Lhoty.

V současné době se kompletují veškeré podklady nezbytné pro udělení tohoto dotačního titulu. Jedním z dílčích, ale velmi důležitých podkladů bylo rozhodnutí zastupitelstva, jakou částkou se bude na dané investici město podílet. Celková hodnota díla po výběrovém řízení činí 38 milionů korun bez DPH, přičemž město zaplatí 12,5 milionu korun. Občané, kteří si o kanalizační přípojky zažádali, by měli s největší pravděpodobností svůj finanční podíl uhradit do poloviny roku 2019.

Pokud budou všechny náležitosti v pořádku a VaK Nymburk obdrží do konce července kladné rozhodnutí o přidělení finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí, mohou být stavební práce zahájeny již během letošního září. Bude jim samozřejmě předcházet schůzka s realizátorem stavby a zástupci VaKu na městském úřadě, na které se občané dozvědí detailní informace o celém průběhu stavby.

V červnu jsme přijali pozvání biskupa litoměřické diecéze Mons. Jana Baxanta do jeho rezidence, kde jsme se setkali s ostatními starosty měst a obcí z celého biskupství

Velkou radost mám z pořízení zcela nového zásahového vozu pro naše hasiče. Myslím si, že takřka po 40 letech si náš sbor zasloužil nový moderní automobil, který bude sloužit k ochraně majetku nás všech. Rád bych na tomto místě poděkoval všem zastupitelům za jednomyslné schválení nákupu tohoto vozu, neboť částka na jeho pořízení dosáhla téměř 7 milionů korun.

Zhruba v polovině července by měly být započaty dlouho očekávané práce na re-

konstrukci ulic Rektorysovy a Josefa Horáka. V tomto roce město také počítá s opravou ulice Za Hřištěm.

Závěrem mi dovolte, abych poděkoval všem místním spolkům, které se podílely na zdárném průběhu Rožďalovických letních slavností.

Přeji Vám krásné léto.

*Petr Kapal,
starosta města*

SLOVO FARÁŘE

Milí čtenáři Rožďalovicka,
před nedávnou chvílí se zavřely dveře škol a lavice zůstávají prázdné, důvodem jsou letní prázdniny, na které se školáci zpravidla velice těší.

Spolu s měsícem červencem máme zde v Rožďalovicích spojenou minimálně ještě jednu událost, a to poutě.

Rok co rok se totiž koná pouť při příležitosti svátku Panny Marie Karmelské, který se slaví 16. července. Jelikož letos připadá toto datum na pondělí, přesouvá se oslava svátku až na neděli 22. července. Lze očekávat, že zde budou opět rozmanité zábavné atrakce, které potěší jak malé, tak i velké návštěvníky. Přesto by bylo škoda zapomenout na základ této poutě, a to na Pannu Marii, která nás svým životem učí odpovídat na Boží oslovení.

Na webových stránkách karmelitánů jsem našel citát, který přibližuje důvod, proč se zhruba od 14. století tento svátek slaví:

„V Panně Marii, Matce Boží a vzoru církve, nacházejí karmelitáni dokonalý obraz všeho toho, čím sami touží a doufají být. Proto byla Maria vždy považována za Patronku řádu, byla řádem nazývána také Matkou a Ozdobou, a karmelitáni ji měli stále před očima a v srdci jako „Pannu nejčistší“. Když se na ni díváme a žijeme duchovní život v důvěrném spojení s ní, učí-

me se stát před Bohem a spolu jako bratři Páně. Maria skutečně žije uprostřed nás jako Matka a jako sestra, pozorná k našim potřebám, a společně s námi očekává a doufá, trpí i raduje se.“

Nemusí to být pouze karmelitáni, kteří v Panně Marii objevují někoho blízkého, můžeme to být i my. I my se můžeme inspirovat její blízkostí Bohu, a tak se snažit nedělat nic špatného, co by zraňovalo naši duši, abychom se o Boží blízkost sami nepřipravovali. Možná nám tak tento svátek v jistém smyslu může pomoci otevřít naši mysl či naše srdce Bohu.

Zvu Vás co nejsrději na poutní mši svatou v Rožďalovicích, která se uskuteční v kostele sv. Havla v neděli 22. července od 9 hodin.

Přeji Vám všem požehnané prázdniny a mnoho krásných rodinných zážitků.

Váš P. Lukáš Hrabánek

Osmdesátiny Rudolfa Valeše

Je několik osobností, na které nikdy nezapomenu a na které rád vzpomínám ze svého působení v Rožďalovicích. Zcela určitě k nim patří oba bratři, Petr a Rudolf Valešovi. Zatímco Petr se prosadil jako zastupitel a bojovník za odstranění zápachu droždárny v Libáni, který do města přinášela říčka Mrlina, Ruda byl známý jako šířitel osvěty a všestranně vzdělaný člověk, který znal odpověď na každou otázku, kterou mu kdo položil. Velice jsem si jeho rozhledu a mimořádných schopností vážil. Vždy jsem ho oceňoval jako rozvážného, skromného a přirozeně společenského člověka.

Poznali jsme se v několika rovinách, ale mne jako řediteli rožďalovické školy zůstalo ve vzpomínkách nejvíce jeho působení v čele sdružení rodičů místní Lindnerovy základní školy. Za jeho působení dostala práce sdružení svůj pevný řád, byla promyšlená a soustavná, pro život školy byla přínosem. Zval jsem ho do sborovny na jednání pedagogické rady a jeho zkušenosti z práce na Železniční integrované škole v Nymburce často přispěly k řešení situací, které jsme na škole právě řešili.

Ruda byl výtečný organizátor. V době, kdy jsme spolu s MNV Rožďalovice marně hledali dodavatele nutných úprav na škole, nabídl pomoc nymburské školy, odkud je-

ho učňové a studenti v rámci své praxe jezdili denně do Rožďalovic a vybudovali zde pod jeho vedením zcela nový rozvod vody do jednotlivých tříd, dále zrekonstruovali elektrické sítě na škole, navrhli a provedli rozvod televizního signálu do všech tříd, což umožnilo sledování tehdy vysílaného celostátního školního vysílání po celé školní budově. Náročné práce byly prováděny za plného provozu školy, během školního roku, což přinášelo učitelům, ale i vedení školy řadu problémů. Všude bylo plno prachu, stěny na chodbách i ve třídách by-

ly při rekonstrukci rozkopány. Pod vedením pana Rudolfa Valeše byly náročné práce včas a dobře dokončeny a on jako předseda SRPŠ pomohl zorganizovat pomoc rodičů při úklidu a vymalování všech rekonstruovaných prostor školy. Z dnešního pohledu se zdá tak náročný projekt zcela nepocho-pitelný a neuskutečnitelný. Navíc pro místní správu školní budovy nebyla zanedbatelná ani velmi výhodná cena provedených prací, které by město vyšly na mnohem vyšší náklady, kdyby byly provedeny profesionály.

Pan Rudolf Valeš byl aktivní v místě a je i v současnosti. Je neocenitelnou výhodou, že v městě od dětství žije a má schopnosti historie znalého pamětníka, který se navíc věnuje studiu historie města. Píše své vzpomínky i vzpomínky dalších rodáků na významné okamžiky jeho dějin, připomíná významné osobnosti, které se zde narodily, nebo tu kdysi pracovaly. Píše o tom zajímavé články do místních novin, přednáší na veřejnosti a má k tomu své vděčné publikum.

Za všechny, co ho kdy poznali a mají s ním co do činění, mu upřímně blahopřeji k jeho životnímu jubileu a přeji mu mnoho sil, zdraví a energie do dalších let.

Milý Rudolfě, považuji za štěstí, že jsem měl možnost Tě poznat a několik let s Tebou spolupracovat. Věřím, že tak, jak Ty nezapomínáš na osobnosti Rožďalovic, tak jednou budou s vděčností a rádi místní pamětníci vzpomínat i na Tebe a připomínat si Tě jako významnou osobnost rožďalovické historie.

Oldřich Suchoradský

Rudolf Valeš při přebírání ocenění za přínos v oblasti historie Rožďalovic, říjen 2015

V sobotu 19. května ožilo nádvoří Domova Rožďalovice tradiční Zámeckou slavností

Za nepříliš příznivého počasí se v neděli 15. dubna odemykala řeka Mrlina

V sobotu 7. dubna jsme přivítali tyto nové občánky (zleva): Minh Quan Do, Štěpán Indrák, Petr Beneš, Tadeáš Vaníček a Filip Valeš

Zhruba třicítka návštěvníků ocenila rozmanitý kulturní program letošní Muzejní noci, která se uskutečnila v pátek 18. května v Galerii Melantrich. Ing. arch. Jiří Vorel pohovořil o své práci se dřevem a představil svůj soubor vyřezávaných lodí. Velkému zájmu se těšily vystavované portréty indiánů Matyáše Beránka, které doplňovaly keramické figurky Evy Kobrlové. Poté již následovalo poutavé a vtipné vyprávění novináře a cestovatele Tomáše Poláčka o jeho strastiplné cestě napříč Afrikou, kterou málem zaplatil svým životem

Poslední červnovou sobotu se v areálu FC Trnavan konaly Rožďalovické letní slavnosti. Dopoledne patřilo hasičské soutěži a zároveň odstartovalo kuchařské klání o nejlepší guláš, jehož se zúčastnilo sedm místních spolků. Vítězný pohár z rukou známého moderátora Ládi Hrušky převzal Ivo Fraité (Myslivecký spolek Podlužany). Pro děti byly připraveny různé atrakce, v rámci dětského programu vystoupil Michal Nesvadba z Kouzelné školky. Velkému zájmu se těšila biketriálová show Ridewheel teamu a footbag Honzy Webera. A poté již následovala vystoupení Těžkého Pokondru, revivalové skupiny Vaťák a od 20.30 roztančila publikum populární skupina Jelen. Tečku za vydařeným dnem učinil rockový Arakain

ÚPOZORNĚNÍ PRO MAJITELE PSŮ

Zdůvodu zvýšeného pohybu volně pobíhajících psů zbudoval městský úřad kotec, do kterého budou odchyceni psi po dobu dvou dnů umístění (cena za toto umístění je 500 Kč), poté budou převezeni do Psího útulku v Lysé nad Labem (cena za toto umístění je 6 000 Kč).

Při placení poplatku za psy budou majitelé dotázáni, zda vlastní psí známku s číslem, kterou vydává město Rožďalovice, pro jednodušší určení majitele při jeho ztrátě. Při ztrátě psa volejte na tel. č. 602 666 306. Telefonní kontakt na Psí útulek v Lysé nad Labem 723 342 174.

ÚPRAVA LETECKÉHO PROVOZU

V minulém roce jsme čtenáře informovali o probíhajících jednáních ohledně výrazného hluku nadzvukových letounů, které prolétávají ve velmi malé výšce. V prosinci loňského roku se uskutečnila porada na Ministerstvu dopravy za účasti zástupců Aera Vodochody, vojenského letiště v Čáslavi a Kbelích, Letecké amatérské asociace, Řízení letového provozu ČR a místostarosty města Libáně Petra Soukupa. V této chvíli máme potvrzeno, že do letových map došlo k zapracování některých omezení letového provozu v TRA 61 takto: 1) provoz v prostoru bude probíhat maximálně tři dny v týdnu, 2) provoz nebude probíhat o sobotách a nedělích. Bohužel

se pro letošní rok nepodařilo prosadit zvýšení letové hladiny, což bude předmětem dalších jednání pro rok 2019. Ale i to málo považujeme za relativní úspěch.

STUDÁNKA SLAVÍ ÚSPĚCH

Studánka u Dolního rybníka se pyšní společně se zhotovitelem přístřešku Ing. arch. Jiřím Vorlem úspěchem v soutěžní anketě „Dřevěná stavba roku“. Cílem ankety, kterou vyhlašuje Nadace dřevo pro život, je ukázat dřevo jako významný obnovitelný stavební materiál. V letošním 8. ročníku bylo do osmi soutěžních kategorií přihlášeno 95 soutěžních děl, což je

druhý největší počet v její historii. Soutěžní díla hodnotilo 11 odborných porotců a široká veřejnost jim poslala 67 441 hlasů. Z hlasování vzešlo 14 vítězů (osm cen veřejnosti, šest cen poroty).

Naše studánka získala krásné 3. místo v hlasování veřejnosti v kategorii „Dřevěné konstrukce – realizace“, přičemž skvělého slovního hodnocení odborné poroty se jí dostalo v tomto znění: „Pohádkově vypadající zastřešení studánky je oázou pro všechny toužící po doušku osvěžující vody.“ Blahopřejeme autorovi!

Veronika Bachová

FOTOAKTUALITY

Po více než dvacetiletém chátrání začal nový vlastník rekonstruovat jednu z nejzajímavějších místních budov – bývalý Husův sbor

Během května a června byla položena nová střešní krytina na budově zdravotního střediska a zároveň byl opraven i plot kolem MŠ

Ve škole byla zahájena rekonstrukce počítačové učebny

U nových parcel bylo začátkem června instalováno pouliční osvětlení

Během jara byla opravena pamětní deska Václava Taraby ve Školní ulici a na hřbitově náhrobní kámen prarodičů básníka Viktora Dyka

U Třeboňského rybníka dokončil Ing. arch. Jiří Vorel novou studánku a osadil první lavičky na trase budované naučné stezky

Československé legie v ilustracích a obrazech

Muzeum klasického knihařství v Rožďalovicích připravilo ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví a soukromým sběratelem Milošem Trnkou výstavu „Příběhy československých legionářů v ilustracích a obrazech 1918–1938“, jejíž vernisáž proběhla v pátek 29. června od 16 hodin.

Na výstavě se setkáte s méně známou částí tvorby malíře Zdeňka Buriana. Namaloval předlohy pro ilustrace k povídkám a románům o československých legionářích, ty jsou dnes uloženy v Památníku národního písemnictví v Praze. Díky zvětšeným kopiím si vychutnáte každý detail původních obrazů – olejomalb, kvašů nebo akvarelů. Samozřejmě uvidíte i knihy, v nichž byly ilustrace použity. Jejich autory jako Adolf Zeman, Rudolf Medek nebo Josef Masařík prošli legiemi a jejich zážitky byly pro ně uměleckou inspirací.

Zdeněk Burian patřil ke kmenovým ilustrátorům nakladatelství Josef Richard Vilímek ml., které bylo za první republiky jedním z největších. Zaměřovalo se na široké čtenářské vrstvy, vydávalo mimo jiné dobrodružnou literaturu pro děti i dospělé, včetně literatury legionářské. Velká důležitost se přikládala obrazové stránce knih.

Československé legie byly jednotky dobrovolnického zahraničního vojenského odboje Čechů a Slováků v první světové válce a v ruské občanské válce. Značně přispěly ke vzniku samostatného Československa. Komunistický režim pak ale informace o nich potlačoval, hlavně kvůli jejich boji proti bolševikům.

Výstava nabízí i tvorbu dalších umělců se vztahem k československým legiím a zro-

du republiky, například malíře Jindřicha Vlčka nebo Vlastislava Hofmana.

Při slavnostním zahájení výstavy, která je příspěvkem k oslavě stoletého výročí vzniku Československé republiky, byl také promítnut film Jiřího Poura natočený před více než 60 lety v Rožďalovicích o Rajmanově knihařské dílně, z níž současné muzeum vzniklo.

Eugenie Hančarová

NA CO SE MŮŽEME TĚŠIT

20. července	Začínáme s knižní vazbou (Muzeum knihařství, 11.00, nutno se přihlásit předem)
21. července	Pouťová zábava – Adaptace (areál FC Trnavan, 20.00)
22. července	Pouť
2. srpna	XIX. mezinárodní letní hudební festival TT–Loučeň (kostel sv. Havla, 18.30)
4. srpna	Hudba léčí (Decent – Jiří Haken, sál Radnice, 14.00)
10.–12. srpna	65. výročí Trampské osady Samotář a 100 let trampingu (Ledečky)
18. srpna	Výstava drobného zvířectva (Spolkový dům, 8.00)
25. srpna	Košické dožínky aneb Traktoriáda trochu jinak (Košík, 11.00)
1. září	Hudba léčí (Eva a Vašek, sál Radnice, 14.00)
1. září	Taneční zábava – Telegraf (areál FC Trnavan, 21.00)
21. září	Lucie Bílá a Petr Malásek (kostel sv. Havla, 18.00)
28.–29. září	Festival na ROHU (zámek Křinec)

Podlužanská kytara již podeváté

Country klub Samotář v Podlužanech uspořádal ve dnech 20. až 22. dubna již devátý ročník festivalu Podlužanská kytara.

V pátek v salonu proběhla oslava 70 let Ivana Strnada – Šakala a 50 let Radka Blumy – Pupíka, na kterou se sjeli jejich nejbližší kamarádi, aby jim popřáli. Zpívalo se dlouho do noci.

Druhý den ráno započaly přípravy na devátou Podlužanskou kytaru, která před polednem byla zahájena nejprve vystoupením sólisty Zloti T. O. Duha, který složil krásnou píseň o Podlužanské kytáře. Jako druhé vystoupilo duo z T.O. Svatojánské proudy, a to kamarádi František Vytiska a Jirka Kyselka. Po nich přišlo na řadu další duo až ze severu Čech Šakal a Kukačka, kde právě Ivan Strnad se svojí manželkou ukázali průřez Šakalovou písničkou tvorbou.

Následovala skupina Avizo z Jablonce nad Nisou, která tady na prvním ročníku tohoto festivalu byla založena. Následovala je nejvzdálenější kapela Jelen Šíny z Ostravy, dále Ty a My – Martincovi, Chrupa Chrudim, GZD ze Dvora Králového, Grizli-Petr Kajzar, Spolk Trio Liberec a celý festivalový maraton zakončila skupina Country Colaps Pardubice.

Mimo soutěž ukázal svoje hudební kvality i hlavní organizátor festivalu kamarád Sáša Samotář.

Diváci svým hlasováním určili toto pořadí: 1. Ty a My 2. Grizli 3. Avizo Jablonec. Ozvučil perfektně kamarád Drn a Majk z Country Colapsu a slovem provázel kamarád Drn.

Letos přišlo i dost diváků z Rožďalovic a okolí, vstup byl zdarma, a proto děkujeme za příspěvek od města Rožďalovice,

bez kterého by se tato akce nemohla konat.

Počasí bylo perfektní a organizační tým se zhostil své role také báječně. Trampský festival v Podlužanech si pomalu a jistě na hudební cestě razí svoje tradiční místo, a proto, kdo se chcete příjemně pobavit, přijďte příští rok v dubnu do Podlužan na 10. ročník.

Alexandr Prokeš – Sáša Samotář

Spolupráce s rodiči – to je velký úkol do dalších let

Dobrý večer, já se jmenuji Iveta Klímová, a jak asi víte, byla jsem jmenována ředitelkou rožďalovické školy. Přišla jsem vás jen krátce pozdravit, a protože vím, že někteří z vás mají nejasné pracovní úvazky, budu sedět venku u stolu, tak se můžete zastavit a domluvíme se, co dál. Jinak přeji hezký večer, dobře se bavte a moc se těším na spolupráci. Nějak takhle se nám představila loni na červnové učitelské večeři na Bučici nová ředitelka školy. Vedle poněkud zádušného, končícího ředitele působila velmi vesele, příjemně a optimisticky...

Právě skončil Váš první rok ve funkci ředitelky naší školy. Jaký byl?

Úžasný, rychlý, náročný, respektive úžasnější, rychlejší a náročnější, než jsem si dokázala představit.

Když byste to rozvedla...

Úžasná, motivující práce, obrovsky rychlé tempo, náročnost ve všech směrech, práce s dětmi, s rodiči, poznávání se s kolegy, vyhledávání a realizace projektů, které mohou děti obohatit v jejich vzdělání, ale i v jejich sounáležitosti ke škole, ke spolužákům, ale i k budování patriotismu. Vždyť místní školu a obec by měl mít v srdci každý.

Minulé vedení školy řídilo školu tak trochu akademicky. Vy jste naopak školní rok zahájila velmi energicky...

No, mně to připadá normální. V srpnu jsem nastoupila a hned podala tři žádosti o podporu projektů, které jsem měla již promyšlené. Chtěla jsem začít něčím pěkným, co pohladí srdce a rozsvítí oči mnoha lidem. První projekt byl Běh k Bučickému mlýnu. To je projekt, který již existoval, jenom jsme ho trochu rozšířili. Díky získané dotaci jsme mohli nakoupit startovní čísla, která škole doposud chyběla, pěkné medaile a zajistit zdarma občerstvení nejenom pro běžce, ale pro všechny, kteří přišli závod podpořit.

V říjnu se nám podařil projekt Senioři na slovíčko. Žáci 7. ročníku připravili u příležitosti Mezinárodního dne seniorů setkání s místními seniory z rodin, ale i z Domo-va Rožďalovice. Připravili nejenom občerstvení, ale i hry a soutěže, vyrobili ceny. Byla jsem hodně spokojená. Ono učit se o mezigeneračním soužití v lavici je hez-

ké, ale prožít si to v praxi je daleko přínosnější.

V říjnu proběhl již několikrát zmiňovaný sběr papíru. Tentokrát jsme sebrali jednou tolik a s radostí. Pro mne byla důležitá zpětná vazba, když mi říkaly děti, že v minulosti byl také sběr papíru. Ale *musel* se každý zúčastnit. Teď je u toho legrace, je vypsaná motivační odměna, na sběru se podílí celá rodina. A tak je to správně. Když si rodina najde čas a všichni na něm spolupracují, komunikují spolu. Tak z toho jsem měla moc velkou radost.

Vlajkovou lodí podzimu pro mne byl projekt Stromy. Byl to třetí projekt, který finančně podpořila MAS Podlipansko. Prvníáci se svými devátáky vyrobili vzkazy do lahví a při sázení svých stromů uložili vzkaz dalším generacím do kořenů. Přála bych Vám všem vidět ty úžasné chvíle spolupráce malých a velkých. Neuvěřitelná atmosféra. Prvníáci si ještě v rámci dal-

šího projektu Krokus zasázeli malé cibulky, které nám na jaře u studánky krásně vykvetly. V předvánočním čase jsme rozšířili výtvarnou soutěž. Přihlásit se mohli nejenom žáci se svými výkresy, ale kdokoli mohl vyrobit cokoli na téma Sněhulák. Opět se sešlo neuvěřitelné množství výrobků, na kterých často pracovaly celé rodiny. A tak je to dobře. I v úspěchané předvánoční době si mnohé rodiny našly čas na společnou aktivitu. Ještě jsme stihli zorganizovat krásný předvánoční výlet do Německa na barokní lovecký zámek Moritzburg, kde jsme navštívili také přenádhernou výstavu Tři oříšky pro Popelku... ano, ano už je to všem jasné, Moritzburg je zámek, kde se tato pohádka natáčela.

Následoval vydařený „lyžák“...

To máte pravdu, lyžák se opravdu moc vydařil. Zúčastnilo se ho 17 žáků ze 7. a 8. třídy (tedy více než polovina). Mnozí na lyžích neuměli. Kdo neměl výstroj, tomu jsme ji dokázali celou půjčit za 100 Kč na den. Domů přijeli všichni jako lyžaři. A hlavně byli obrovsky nadšení a teď jsou budoucí devátáci napnutí, zda se budou moci ještě jednou zúčastnit.

A začalo druhé pololetí...

No a to jsme určitě nepolevili. V jídelně jsme začali vařit druhé jídlo, kolegové připravovali školy v přírodě, finišovaly přípravy na oslavu 120. školního roku, proběhl další sběr papíru a opět se sebralo více. Vyhrála 4. třída, která jela za odměnu do JumpParku Kolbenka. Podobně jako v prvním pololetí i ve druhém jsme se účastnili soutěží, kde jsme obsazovali pěkná místa. Během školního roku jsme by-

li úspěšní ve florbale, v atletice, v dějepise, v Kopidlenském jeleňovi, v šachu, ve Veselé básničce. Často jsme v okresních kolech vystoupili na stupně vítězů, a v atletice jsme dokonce postoupili do celorepublikového finále, které nás ještě čeká na podzim. Velký ohlas měla výtvarná soutěž Tulipány, které se účastnila MŠ a 1. stu-

peň ZŠ. Naše práce byly vystaveny měřic v Europarku ve Štěrbobolích a vyhráli jsme 10 kg zmrzliny.

Od začátku druhého pololetí jste začala chystat oslavu 120. výročí školy...

Tak tentokrát pravdu nemáte. Oslavy výročí 120. školního roku jsem promýšlela ihned po jmenování, tedy měsíc před nástupem do naší školy. Od září jsme na oslavách s kolegy pracovali a v druhém pololetí přípravy nabraly velké obrátky a myslím si, že práce všech zaměstnanců a žáků školy byla vidět a všem se povedla. Oslavy byly nádherné, vše připravené. Přišlo na šest set návštěvníků. To nás opravdu potěšilo.

V té době se ovšem objevila i první kritika Vaší práce. Sdružení rodičů Rožďalovice se obrátilo na školskou radu s několika podněty. Zápis z jednání školské rady je sice na webových stránkách školy, ale přesto, chcete nějaký problém našim čtenářům podrobněji vysvětlit?

Já podněty ze strany SRR nepovažuji za kritiku, ale pouze za nepochopení. To, že od pololetí vaříme v jídelně dva obědy, považuji spíše za pochvalu, že to paní kuchařky zvládly v kuchyni na výbornou. Také nám přibyly další strážníci. Jestli má rodič problém s volbou jídla, ať ponechá dítěti jedničku a nemusí se problému dále věnovat. Zbytečné mi také přijde diskutovat o kultuře v oblékání. Jestli jsou pobouřeni rodiče dětí, které ve škole upozorňujeme, že tepláky opravdu nejsou oděv vhodný do výuky, to nechávám bez komentáře. Jenom se ptám? Chodíte také v teplákách do práce? Já osobně jsem pyšná na naši kulturní minulost. Ráda bych viděla mezi lidmi více prvorepublikové noblesy. Nakonec jsem ráda, že „kauza tepláky“ má takovou popularitu. Doufám, že rodiče, kteří ještě váhali, mají nyní jasno. Tepláky opravdu nejsou oděv běžný v české škole. A nespravedlnost v hodnocení sběru? Já doufám, že i toto nemusím dlouze vysvětlovat. Přece je spravedlivé sběr hodnotit průměrem na žáka ve třídě. Vždyť máme různé početné třídy. Od 13 do 25 žáků. Dalšími body byla výuka matematiky podle Hejného a personální obsazení ve škole. Tam opět došlo k nepochopení, protože řešení těchto otázek je opravdu pouze v kompetenci vedení školy.

Na výše uvedeném jednání byl aktivním účastníkem i rožďalovický starosta. Jedním z problémů bývalého ředitele školy byla špatná spolupráce se zřizovatelem. Jak se daří Vám?

Tak na to se musíte zeptat i pana starosty. Z mé strany považuji podporu pana starosty a zastupitelstva města vůči naší škole za maximální. Jednání jsou vždy velmi korektní. Pokaždé najdeme nějaké řešení. A podpory ze strany města se nám dostává i finanční. Město přispělo nad rámec školního rozpočtu na oslavy 120. školního roku, i na náš závěrečný projekt Circus Happy Kids. V současné době probíhá velmi rozsáhlá a finančně náročná rekonstrukce počítačové pracovny. Vstřícné spolupráce s panem starostou si velmi vážím a myslím

si, že to podporuje i klidnou a tvůrčí atmosféru v naší škole.

S kým se ještě daří spolupráce?

Velmi milá je spolupráce s Domovem Rožďalovice. Děti nejenom ze školy, ale i z mateřské školy navštěvují seniory s programem nebo jenom tak dohromady něco tvoří. Pozvali jsme klienty Domova také na náš projekt Senioři na slovíčko a do Cirkusu Happy Kids. Společná setkání jsou vždy příjemná a je vidět, že staříčkům dělá radost.

V naší obci jsou velmi aktivní i fotbalisté, hasiči, sokolové...

Výborná je spolupráce s místními hasiči. Letos podpořili první třídu. Pro další třídy zorganizovali prohlídku hasičské techniky a přednášku, byli nám velmi nápomocni při organizaci 120. výročí školy a v neposlední řadě za pomoci vyučujících zorganizovali Dětský den. Je příjemné, když víme, že se na ně můžeme spolehnout. Děkuje se za spolupráci.

Závěr školního roku byl hodně netradiční...

Ano. To byla třeshinka na dortu našich oslav 120. výročí školy. Projekt Cirkus Happy Kids se dostal do Česka ze západní Evropy. Zeptejte se kteréhokoliv žáka. Všichni řeknou, že to byl úžasný týden. Nejenomže se naučili spoustě nových věcí, ale skupinky byly věkově různorodé, vytvořily se přátelské vazby mezi dětmi napříč ročníky. Kdo navštívil představení ve čtvrtek, přišel i v pátek. Protože, kdo vidí svoje děti maximálně šťastné a úspěšné, chce to vidět znovu. Byla to nádhra a obrovská euforie. Při závěrečném defilé všech 170 účinkujících mnoho dětí, ale i dospělých utíralo slzičky dojetí. Byla to obrovsky emotivní atmosféra. Všichni jsme měli „utleskané“ ruce. Touto radostí budeme všichni ještě dlouho žít.

Co se Vám nepodařilo, přesněji, co chcete změnit nebo zlepšit?

Co se nepodařilo... hm, tak to je jedina jediná věc a z té jsem trochu smutná. V naší škole nefunguje spolupráce s rodiči tak, jak bych si představovala. Jen u části rodičů cítím podporu svých dětí a naší školy. Když o tom začínám mluvit s rodiči, říkají mi, že na to nebyli zvyklí. Že po nich nikdo nechtěl, aby se nějak angažo-

vali. Ale to si říkám, že by mělo být trochu samozřejmé. Tak to je věc, o které teď přemýšlím. Spolupráci jsme nastartovali ve čtvrté třídě. Podporuje nás pár rodičů i v jiných třídách. Ale je to slaboučké. Vždyť po výzvě školy, aby rodiče pomohli se stavbou cirkusu, přišlo pouze sedm tatínek (a to máme přes 250 žáků). Při bourání jsem si říkala, že to bude lepší. Vždyť vlastně všichni budou v šapitó na představení. Tak pomohou. No a vidíte, spletla jsem se. Hlediště plné, ale jenom pět tatínek a tři maminky mohli pomoci. Bez paní učitelek a dětí bychom to nezvládli.

A jak je to se stabilitou učitelského sboru?

Tak to je dlouhodobě těžká situace. Ideální jsou učitelé, kteří bydlí v okolí školy. Těch máme ale málo. Další bychom mohli získat s nabídkou bydlení. Stavba bytů je plánována s rozšířením školky. Město také připravuje novou etapu prodeje stavebních pozemků. Ale to jsou všechno plány do budoucna. V současné době by určitě ke stabilitě pomohla podpora na dopravu učitelům, kteří dojíždí z větší vzdálenosti. Za odcházející pedagogy (z toho dvě paní učitelky na mateřskou dovolenou) se nám podařilo najít náhradu. Noví kolegové budou dojíždět. Tak uvidíme, jak dlouho to vydrží.

A plány do budoucna?

Především ta spolupráce s rodiči. To je velký úkol do dalších let. A já doufám, že se to už od zářílepší. Začneme změnou třídních schůzek, pozveme rodiče na kávu a na čaj. Tak si lépe popovídáme o těch našich dětech. No a možná někdo přinese i bábovku. Uvidíme. Od nového školního roku nás čeká nový projekt Objevné cesty. Na ten se už moc těšíme. I tam budeme rádi za spolupráci s rodiči. Určitě v lednu zorganizujeme „Minilyžák“ pro děti z prvního stupně. Nabídneme nové kroužky. Například geocaching, sportovní gymnastiku, společenské tance, chytré mozky, začínáme s němčinou, zábavná informatika a další. Doufám, že i tam budeme cítit podporu rodičů. Vždyť nejhůř strávený čas našich dětí je čas s mobilem v ruce. Tak ho odložme a pojďme spolu podniknout něco zábavného.

Rozhovor připravil Jiří Rejsek

Za krásného počasí v sobotu 19. května slavila škola 120. školní rok. Na programu byla vystoupení žáků, z nichž největší úspěch sklidila Adéla Kapalová (na spodní fotografii), dále prezentace jednotlivých tříd, výstavky dobových fotografií nebo beseda s Rudolfem Valešem o historii školy (více v galerii na webových stránkách školy)

Závěr školního roku proběhl ve škole netradičně. V rámci projektu Circus Happy Kids se žáci proměnili ve fakíry, akrobaty, kouzelníky a klauny a pod vedením členů stejnojmenného cirkusu nacvičovali svá vystoupení. Celý program předvedli pro širokou veřejnost ve čtvrtek a v pátek a obě představení se setkala s mimořádným ohlasem (více fotografií najdete opět v galerii na webových stránkách školy)

Z mateřské školy

SLAVÍME ZDRAVĚ

Po zapojení se do projektu Skutečně zdravá školka, jsme rodiče informovali o možnosti se s námi zúčastnit některých aktivit. Jedním z našich přání bylo, aby děti, které mají narozeniny, přinesly pro své kamarády do školky místo sladkostí něco „zdravějšího“.

Naše prosba se u rodičů setkala s dobrým ohlasem a tak děti začaly na své oslavy nosit různé ovoce (čerstvé i sušené) nebo

maminky napekly zdravé sušenky. Krásnou oslavu jsme si užili v pondělí 11. června, kdy oslavenkyně společně se svou maminkou vytvořila obrovského ježka z melounu, hroznového vína a jahod.

No není to krása!

DVŮR SELETICE – EXKURZE

Ve středu 23. května se děti ze třídy Myšek a Berušek vypravily na exkurzi do Seletic na farmu.

Produkty z této farmy již děti znají ze školní kuchyně. Ke svačince si dávají smetánek tzv. Seletánek nebo přírodní bylinkový sýr, k obědu pak hovězí i vepřové maso.

Jeli jsme se tedy podívat, kde začíná „výroba“ těchto potravin. Při prohlídce farmy mohly děti vidět krávy s telátky, dojené krávy i býky na maso. Prohlédly si také chov koní a ovcí, nechyběla ani malá jehňátka.

Radka Hofmanová DiS.

Ve středu 27. června proběhlo v městské obřadní síni slavnostní vyřazení absolventů základní školy. Zleva: Jakub Stránský, Karolína Víchová, Tomáš Vyhnaň, Lenka Nováková, Patrik Pažout, Nikol Zimová, Ludvík Černý, Dana Kopecká, Jaroslav Mlejnecký, Jaroslav Beneš, Tomáš Holec a Dalibor Došek (chybí Teodor Skoupý a David Bílý)

Každý měsíc nový zážitek

Od poslední události pořádané Klubem maminek a dětí Rožďalovice ve Spolkovém domě v Rožďalovicích uběhlo pár měsíců... A o to víc jsme rády, že jsme to následovně mohly alespoň co měsíc – to akce, takto napravit.

V polovině dubna se v herničce konalo „Setkání pro rodiče dětí mateřské školy“. Toto setkání bylo zaměřeno především pro rodiče dětí, kteří se s nimi chystali k zápisu do MŠ Rožďalovice. Setkání vedla vedoucí učitelka MŠ Radka Hofmanová, DiS. Mile nás překvapila hojná účast maminek, ať už s dětmi, či bez nich. Setkání začalo představením se a seznámením s malým členem MŠ plyškem Myškou a cvičením s dětmi.

Děti si pak měly možnost pohrát v herničce a maminkám se dostalo odpovědí na dotazy ohledně zápisu, chodu a režimu školky, přípravy dětí na příchod do školky a spousty ostatních. Na závěr jsme byli všichni pozváni do MŠ na divadelní představení, kterého se následně některé maminky s dětmi účastnily a my i touto cestou děkujeme, jak za přínosné setkání, tak i za pozvání na divadélko, které jsme si moc užili.

Hned z kraje května jsme se obuly do dalšího prodejního bazárku. Ve čtvrtek 3. května se konal první prodejní den již druhého jarního bazárku. Na konci dubna jsme opět od maminek vybíraly řádně označené věci, ať už to byly věci na nošení pro děti, dospělé, obuv, hračky nebo potřeby pro miminka či nastávající maminky.

Děkujeme všem maminkám, které si daly práci s přípravou – označení věcí, dovezení, sepsání seznamu a vyzvednutí neprodaných věcí, protože sami víme, jak je tato příprava někdy náročná. Věcí se nám opět sešlo více než spousta a taky se jich spousta prodala. Všem zúčastněným velké díky a za pár měsíců se budeme těšit opět zase v podzimním bazárku (předběžně počítáme s přelomem září a října).

Jak jinak oslavit Den dětí než pořádným výletem? Přivítalo nás sluníčko a zahнала malá, strašidelná bouřka. A kam jsme se s dětmi vůbec vydali? Navštívili jsme hrad a zámek Staré Hrady. Výlet jsme začali, jak se patří, „pořádným“ obědem a s plnými pupky jsme se vydali vstříc pořádnému vedru na hradní pohádkovou půdu. Tam

už na nás čekala řada čarodějnic, čarodějů, skřítků a čarodraků. Půdě vládne rodinka Smaragdových draků. Tomuto okruhu předcházelo náročné rozlítání se po dvoře na košťatech zapůjčených od čarodějnice a nespočet vyšlapaných schodů.

Druhý a zároveň i poslední pohádkový okruh nás zval do Zdravosvěta. Čekal nás okruh plný skřítků, Ovocňáků a Salátů, zubní ordinace pro zlobivé draky, co se cpou čokoládou a nečistí si zuby, nebo Dračí porodnice. Draci Recykláci, kteří učí děti, jak správně recyklovat, a další třeba ještě skřítkci Snídaňáci. Velký obdiv dostává naše průvodkyně, protože občas hlasitě překřičet naše postavami zaujaté ratolesti bylo něco. Takže za nás skvělý výlet a kdo ještě nebyl, určitě zavítejte. Rády bychom touto cestou poděkovaly Sokolu za příspěvek pro maminky, které jsou členkami, a tím pádem i za zvýhodněné vstupné na tyto pohádkové okruhy.

A když už jsme u toho děkování... Za všechny maminky a děti navštěvující herničku ve Spolkovém domě děkujeme městu Rožďalovice za její zvelebování, a to konkrétně venkovního zázemí. V těchto letních dnech se s dětmi scházíme na zahradě Spolkového domu, kde je pro ně připraveno pískoviště, klouzačka, houpačky, posezení a – z čeho mají největší radost – nafukovací skákací hrad.

Vážíme si toho, že se o nás takto staráte.

*Martina Malá,
Klára Vebersíková*

Kdo byl Josef Vaňátko?

Josef Vaňátko se narodil 18. března 1860 v Železnici u Jičína. Tam také začal chodit do školy, ale protože místní škola byla malotřídní, pokračoval ve Valdicích.

V Jičíně dokončil základní vzdělání a nastoupil tamtéž do nižší reálné školy, kde absolvoval tři ročníky. V roce 1876 přestoupil na učitelský ústav, na kterém v roce 1879 studium přerušil. V roce 1885 studium dokončil a 21. července 1885 obdržel vysvědčení dospělosti a 7. listopadu i vysvědčení způsobilosti učitelské pro školy obecné.

Dekretem Okresní školní rady v Jičíně byl 11. srpna 1885 jmenován zatímním učitelem technických předmětů na chlapecké měšťanské škole v Nové Pace. Za propagaci a zavedení nových metod při výuce technických předmětů byl mu roku 1887 Okresní školní radou udělen pochvalný dekret.

Dne 7. ledna 1888 složil Josef Vaňátko s vyznamenáním zkoušku pro výuku na měšťanské škole, obor matematicko-technický s rozšířenou výukou fyziky. Dekretem c. k. Zemské školní rady ze dne 9. února 1888 byl zarazen jako definitivní učitel na dvoutřídní obecnou školu v Chyjicích a odtud dočasně zpět na školu měšťanskou do Nové Páky. Dne 28. července 1890 byl přeložen na obecnou školu v Jinolicích u Jičína.

Jako zatímní učitel oboru matematika a technické předměty na měšťanskou školu chlapeckou v Rožďalovicích byl jmenován 29. srpna 1896 a 10. října téhož roku se stal na zdejší škole definitivním učitelem. Byl pověřen Místní školní radou, aby jako osoba technicky zdatná, navštívil v Praze některé nedávno postavené školy a učinil návrh na vybavení nové školní budovy. Zhotovil potřebné náčrty nábytku i zařízení tělocvičny, kreslírny a kabinetů. Spolu s učitelem Vojtěchem Hladkým navrhl plán školní zahrady.

V roce 1899 se usneslo obecní zastupitelstvo Rožďalovic otevřít při měšťanské škole Průmyslovou školu pokračovací. Otevřena byla v roce 1901. Pro své technické zaměření byl jmenován správcem této školy odborný učitel Josef Vaňátko.

V roce 1910, kdy ředitel Václav Veselý končil ve funkci ředitele, byl odborný učitel

Josef Vaňátko jedním z kandidátů na tuto funkci. Jeho kandidaturu podporovala většina mladších občanů s poukázáním na jeho zásluhy při stavbě měšťanské školy a vzorným vedením Průmyslové školy pokračovací. Druhým kandidátem byl stejně dobrý pedagog, odborný učitel Jan Kulhánek. Okresní školní rada tuto situaci vyřešila tím, že na místo ředitele dosadila Josefa Egerta. Tento učitel z Jičína, svými zastaralými názory brzy proti sobě popudil mnoho pokrokových občanů i zdejších učitelů.

Převážnou část svého života v Rožďalovicích zasvětil učitel Josef Vaňátko sepsáním monografie města Rožďalovic nad Trnavou. Dokončení tohoto díla zmařila předčasná smrt. Jeho nedokončené dílo obsahuje 826 stránek strojopisu. Zemřel 8. května 1917 v pouhých 57 letech. Jako první obyvatel Rožďalovic byl zpopelněn v Žitavě 15. května 1917.

Práci učitele Josefa Vaňátky si vypůjčil 1. ledna 1978 z archivu Národního muzea v Praze, depozitář zámek Křinec, František Hazdra, učitel měšťanské školy v Rožďalovicích a třikrát ho opsal na psacím stroji pro potřebu zdejšího archivu. Jeho opis končí slovy: „Čest památce tohoto pokrokového vychovatele mládeže, uštvaneho maloměšťáky a sluhy římské církve“.

Zpracoval Rudolf Valeš

Výročí obecné a měšťanské školy v Rožďalovicích

Dne 19. května 2018 připomněla si Základní škola a Mateřská škola G. A. Lindnera v Rožďalovicích, že od vysvěcení obecné školy dne 10. října letošního roku uběhne 170 let a od vysvěcení měšťanské školy 28. září roku 2017 uběhlo 120 let.

Když z 10. na 11. července 1837 v noci vypukl v Rožďalovicích požár, budova obecné školy, která byla pod patronací kněžny Sidonie z Lobkovic v roce 1823 značným obnosem opravena, kompletně vyhořela. Již tehdy bylo rozhodnuto, že nová škola bude postavena mezi cestou ke kostelu a silnicí do Podolí. V roce 1841 byl vykoupen pozemek pro novou školu a k tomu ještě spáleniště dvou sousedních domů, aby nová škola vyhovovala stále se zvyšujícím nárokům na počet tříd.

V roce 1845 byl za přítomnosti představitelů církve a obecního zastupitelstva položen základní kámen a 10. října 1848 byla škola vysvěcena a předána městu. Celkové náklady za léta 1845–1848 činily 8668 zlatých, což byl na tehdejší poměry značný obnos. V době od vyhoření školy až do postavení nové školní budovy vyučovalo se ve třech pronajatých místnostech v radním domě. Během následujících let se prováděla na nové budově řada stavebních úprav a v roce 1885 bylo přistavěno další patro.

Stále se zvyšující nároky na počet tříd postavil město k urychlenému řešení této situace. Místní školní rada se proto rozhodla pro výstavbu měšťanské školy. Dne 16. června 1889 byl tento návrh projednán v obecním zastupitelstvu. Výnosem c. k. zemské školní rady ze dne 30. března 1896 byla povolena trojtřídní škola měšťanská a při ní pod jedním ředitelstvím čtyřtřídní škola obecná chlapecká. Pro školu měšťanskou a obecnou chlapeckou se měla postavit důstojná budova nová.

Následovala další jednání a v únoru 1896 svolil ke stavbě i kníže Jiří Lobkovic. MŠR vybrala pro stavbu školy pozemek za kovárnou Jana Palečka v Pražské ulici. Pozemek Jana Kloučka byl pro stavbu školy schválen i OŠR a odkoupen za 3500 zlatých.

Byl vypsán konkurz na stavbu budovy školy a jejího zařízení. Dne 28. listopadu 1896 byla vykonána dražba na stavbu nové budovy měšťanské školy. Zednické, tesařské a pokrývačské práce za 38 197 zla-

Pozvánka na slavnostní otevření nové školní budovy

tých byly zadány Emilu Prücknerovi, staviteli a architektu z Nymburka. Ostatní práce kromě natěračské provedli řemeslníci z Rožďalovic.

Celkem stála budova po úplném dohotovení a vnitřním vybavení 60 000 zlatých. Jako stavební dozor byl ustanoven MŠR ředitel cukrovaru Josef Nehyba a stavební deník vedl stavbyvedoucí Dittrich. První zápis ve stavebním deníku začíná slovy: „Započato s Boží pomocí 28. února 1897“ a poslední zápis je s datem 26. října 1897.

Dne 28. září 1897 na den sv. Václava byla škola slavnostně vysvěcena. MŠR k slavnostnímu posvěcení a otevření školy uspořádala slavnostní mši svatou a průvod k budově školy. Odpoledne byla na oslavu

otevření školy „Hudební akademie“, kterou uspořádala pěvecko-divadelní jednota „Melantrich“ v Rožďalovicích.

Kolaudace školy se konala 31. ledna 1898. Zúčastnila se jí MŠR a stavitel Emil Prückner. Při té příležitosti se dohodli, že MŠR navýší rozpočet pro jeho firmu o 750 zlatých.

První ročník měšťanské školy byl otevřen již ve školním roce 1896/97. Výuka probíhala v radním domě. Ředitelem školy byl od roku 1896 Václav Veselý a prvním třídním učitelem byl Josef Vaňátko.

*Ze školních kronik zpracoval
Rudolf Vales*

Rožďalovice v roce 1978

V minulém čísle Rožďalovicka jsme si připomněli události z roku 1948. O tom, jak zachytil život (nejen) v našem městě o třicet let později v době budování vrcholného socialismu kronikář Jaromír Sládek, se dočteme na následujících stránkách...

VÝZNAMNÉ HISTORICKÉ UDÁLOSTI

Letos uplynulo 60 let od vzniku samostatné Československé republiky na troskách rakousko-uherské monarchie. Jiným takovým historickým mezníkem v životě našich národů se stal před 30 léty Vítězný únor, skutečný počátek budování socialismu.

SVĚTOVÉ UDÁLOSTI SOUČASNÉ DOBY

V rámci programu Interkosmos se uskutečnil první společný kosmický let s mezinárodní posádkou. Z kosmické základny Bajkonur startoval 3. března na kosmické lodi Sojuz hrdina Sovětského svazu Alexej Gubarev jako velitel s kapitánem ČSLA [Československá lidová armáda] Vladimírem Remkem. Úspěšný let skončil 11. března. Během roku se mezinárodní let opakoval ještě společně s polským kosmonautem a později s občanem NDR. Úspěšný byl také let československé umělé družice Magion.

NEUTRONOVÁ BOMBA

Ohrožení míru vidí světová veřejnost ve výrobě neutronové bomby, která se připravuje v USA z rozhodnutí prezidenta J. Cartera. Také naši občané proti tomu protestovali při různých příležitostech.

XI. SVĚTOVÝ FESTIVAL MLÁDEŽE

V červenci se početné delegace z naší vlasti zúčastnily tohoto festivalu v Havaně. Jedna z účastnic nymburského okresu uspořádala besedu pro pionýry zdejší ZDŠ. Beseda byla názorná a velmi se líbila.

ZLEPŠOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, VÝSTAVBA

Od Nového roku byla zastavena výroba droždí v Libáni. Pro Rožďalovicko to znamená podstatné zlepšení životního prostředí. Voda v Mrlině je opět čistá, jak o to po dlouhá léta usilovali funkcionáři i obyvatelé v městě. Zároveň byla dokončena úprava toku Mrliny za Zámostí a připravuje se pročištění hasinského potoka, jejího přítoku. Na Bučici bude přes řeku vystavěn nový most v nejbližší době.

NOVÉ ŠATNY V ZDŠ

Výstavbou nových šaten při budově ZDŠ se řeší nedostatek prostoru pro silnější ročníky, které v posledních letech nastupují. Hrubá stavba byla do zimy skončena díky závodům Strojbal, Prefa a JZD a za vydatné pomoci důchodců, učitelů i starších žáků.

DALŠÍ VÝSTAVBA

Dále pokračují stavební práce na čističce odpadních vod v Zámostí. Náročná výstavba kanalizace je na řadě až v dalších letech.

V nové výstavbě rodinných domků se řeší inženýrské sítě a MNV současně provádí údržbu některých objektů. V jednání je rekonstrukce domku č. p. 30 jako památka městské lidové architektury. Jde o vyjasnění majetkových vztahů a pozdější využití tohoto objektu.

DŮM SLUŽEB

Služby obyvatelstvu byly rozšířeny o pedikúru a do nově vybavené provozovny komunálních podniků bylo přestěhováno holičství i kadeřnictví.

OBCHODNÍ SÍT

LSD Jednota z Nymburka dosáhla výstavbou nové jednopatrové budovy v Husově ulici soustředění několika starých a nevyhovujících krámků, totiž jejich sortimentu obuvi, textilu, galanterie a železářského zboží do účelných prostor.

ADAPTACE ZDRAVOTNICKÉHO STŘEDISKA

Neuspokojivě a pomalým tempem postupují adaptační práce na středisku OÚNZ [Okresní ústav národního zdraví] v Rožďalovicích. Prozatímní umístění v závodu Strojbal, i když bylo přijato s velkým pochopením pro společnou potřebu, nemůže trvat příliš dlouho. Ve stísněných poměrech je zde ordinace obvodního lékaře, dětského lékaře a zubní ambulatorium. Ordinace ženského lékaře musela být zatím přestěhována do Křince.

PŘEPOJENÍ ELEKTRICKÉ SÍTĚ

Elektrická síť ve městě byla dosud připojena na různé rozvodny, což působilo mnoho těžkostí s častým vypínáním proudu. Přepojením celé sítě na novou rozvodnu v Milovicích se vyřešily tyto potíže ke spokojenosti místních závodů a všech občanů.

SPLNĚNÍ PLÁNU

Zpráva z krajského deníku ohlásila splnění plánu národního podniku Prefa v Městci Králové spolu s provozovnou v Rožďalovicích do 22. prosince. Do konce roku vyrobí závod navíc zboží za 600 000 Kčs.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Od 1. ledna přešlo hospodářství Rožďalovice ČSSS Sadská k JZD „6. květen“ v Košíku. Spojením tak vznikl zemědělský celek o výměře 2 906 ha půdy, z toho 2 454 ha orné půdy. Má ustájených 2 060 kusů hovězího dobytka, z toho 790 dojníc, dále 4 200 vepřů. Plán osevu obilovin pro tento rok byl 1 330 ha, cukrové řepy 335 ha. Tyto úkoly zajišťuje 375 pracovníků. Průběh letošní sklizně nebyl hladký pro velmi nepříznivé počasí. Část pozemků se nedala obdělávat ani stroji ani ručně vzhledem k trvalému zamokření. Ukazuje to na nutnost meliorací asi na 40 ha v Zámostí, na Hasině a jinde. Žně skončily teprve 29. srpna, výnos 498 t obilí byl proti plánu o 22 t nižší. Cukrovka se sklízela od konce září zpočátku obtížně, později o něco lépe díky teplému a suššímu počasí. Polní práce, zimní orbu bylo možné provádět až do konce prosince.

POČASÍ

Ze zimních měsíců byl leden mírný, únor ostřejší, teploty poklesly až na -18°C . Sněhu napadlo málo a dlouho nevydržel. Polní práce a na zahradě se opozdily pro studené a vlhké počasí začátkem března. Noční mrazíky se dostavily ještě v dubnu a začátkem května. Často přšelo, přicházely i bouřky. Léto zklamalo zemědělce, zahrádkáře i rekreanty. Kromě opravdu letních 14 dnů koncem července a začátkem srpna bylo chladno, častý déšť, ranní teploty kolem 10°C , odpolední kolem 20°C . Nejchladnější bylo září, s teplotami převážně kolem 15°C odpoledne a málo nad nulou v noci. Teplý říjen – až 20°C odpoledne – nemohl nahradit špatné léto. Listopad i prosinec byly velmi proměnlivé, střídalo se teplejší a chladné počasí, sněhu spadlo málo. Vánoce a poslední dny prosince byly teplé, odpoledne až 11°C . 31. prosince se přihnál prudký severovýchodní vítr, vyjasnilo se a v silvestrovské noci klesly teploty náhle na -15°C a napadl sníh.

Obchodní dům na snímku z druhé poloviny 80. let

ÚRODA OVOCE, ZELENINY A JINÝCH PLODIN
Raného ovoce se urodilo málo, ze zimního nejvíce švestek, hrušek, místy i jablek. Vyvedly se dobře zahradní jahody, za vlhka však plesnivěly a hnily. Nepříznivě se vyvíjely okurky a rajčata, úroda byla podprůměrná, leckde rajčata ani nedozrála. Brambory byly veliké, ale trpěly hnilobou. Od srpna rostly nejrůznější druhy hub ve velkém množství.

SPOLEČENSKÉ, KULTURNÍ A POLITICKÉ UDÁLOSTI

Sezona společenských plesů byla bohatá. Vystřídaly se snad všechny místní organizace, nechyběly ani dětský karneval, pouťová a posvícenská zábava. Pro mládež pořádala TJ Sokol kurz tance a společenské výchovy v červenci. Z uskutečněných akcí vybírám:

25. ledna – místní kolo soutěže dětských recitátorů ve třech kategoriích podle věku. Tři vítězové z každé kategorie soutěžili potom v okresním kole.

V únoru přednášel v MŠ dr. Václav Lepš z Hradce Králové na téma „Návyky a zlozvyky dětí předškolního věku“.

2. března – společná oslava MDŽ, besídku připravila ZDŠ spolu s MŠ. Při besíd-

ce vykonali žáci druhé třídy ZDŠ slib jisker. Nejvíce se líbil bezprostřední projev dětí mateřské školy a potom celé vystoupení žáků ZDŠ. Největší úspěch slavila inscenace starofrancouzské písně „Tři tamboři“, písně „Parní stroj“ a písně pěveckého souboru ZDŠ, který vede soudružka Říhová, zástupkyně ředitele. Žáci ZDŠ vystupovali kromě toho s programem k MDŽ v Domově důchodců, v JZD Košík a jinde.

1. května – prvomájová manifestace s účastí 1340 občanů z Rožďalovic a okolí. Průvod od mateřské školy, Tyršovou, Spojovací a Melantrichovou ulicí na náměstí. Odpoledne – fotbalové utkání mezi zdejším mužstvem A a mužstvem Střední skupiny vojsk Sovětské armády z Milovic, dále utkání žáků a dorostenců.

5. května – večer koncert dechové hudby, lampionový průvod z náměstí k pomníkům padlých hrobům rudoarmějců, položení věnců.

6. května – Běh vítězství „Memoriál Václava Taraby“ v branné zdatnosti – pořadatel TJ Sokol.

16. května – členská schůze SČSP, beseda se soudružkou Vlastou Vyhnánkovou, příslušnicí čsl. jednotky armády generála L. Svobody.

19. května – veřejná schůze KSČ – zprávy z okresní konference KSČ, následovala společná návštěva a slavnostní otevření nového obchodního domu Jednoty – potom společenský večer s hudbou Polabanka.

23. května – přednáška v sále Záložny – Dr. Plzák na téma „Rozvrácená manželství a jejich vliv na výchovu dětí“.

1. června – sportovní odpoledne pro žáky ZDŠ k Mezinárodnímu dni dětí.

24. června – zájezd místní skupiny SČSP na mírovou slavnost v Houštce.

30. června – slavnostní zakončení školního roku ZDŠ v sále Radnice s kulturním programem.

3. července – zahájen kurs tance a společenského chování – TJ Sokol.

29. srpna – veřejné plenární zasedání s kulturním pořadem k SNP v hotelu Záložna.

26. říjen – veřejné plenární zasedání s kulturním pořadem k výročí: 60 let od vzniku ČSR, 33 výročí Dne znárodnění, 10 let od vyhlášení federativní ČSSR.

6. listopadu – oslava VŘSR na společné schůzi MV NF a MNV v sále Radnice, položení věnců k hrobům rudoarmějců, kulturní pořad ZDŠ. K socialistické výchově mládeže promluvil soudruh Josef Šmelhaus.

11. prosince –hudební besídka k 35. výročí první smlouvy československo-sovětské – koncert LŠU z Nymburka, vystoupení bývalých žáků školy.

14. prosince – veřejné plenární zasedání MNV v sále hotelu Záložna na závěr Měsíce čsl. -sovětského přátelství.

ORGANIZACE NÁRODNÍ FRONTY

Oživení nastalo v činnosti místní organizace Svazarmu. Předseda s. Brzobohatý spolupracoval se ZDŠ při organizování zájmových kroužků, střeleckého a modelářského, při branném závodě „Partyzánský samopal“. ČČK uspořádal přednášku s filmem Dr. Václava Lekeše, TJ Sokol besedu s promítáním diapositivů o Jugoslávii.

TĚLOVÝCHOVA, SPORT, TURISTIKA

TJ Sokol se zaměřuje na práci s mládeží ve spolupráci se školou, u dospělých vzrůstá obliba turistiky, dzezgymnastiky a šachu. Na počest 30. výročí Vítězného února a sjednocení tělovýchovy současně s 85. výročím založení TJ Sokol v Rožďalovicích se konalo 19. prosince tělovýchovné vystoupení s bohatým programem: recitacemi, tělovýchovnými skladbami pro rodiče s dětmi, pro žáky, žákyně, dorostence, ženy i muže. Na závěr vystoupili členové vzorného oddílu 1. stupně juda z TJ Jičín.

Turistický oddíl uskutečnil v Rožďalovicích poprvé dálkový pochod „Krajem G. A. Lindnera“. Jeho členové se účastní různých dálkových pochodů, jako „Českým rájem za Rumcajsem“, „Mladoboleslavská padesátka“, „Moravským Slováckem“ a j.

Vedoucím oddílu kopané je s. Josef Beneš, trenérem s. Bičíš. Důležitým úsekem činnosti oddílu je podchycení zájmu mládeže o kopanou.

Šachový kroužek pracuje již 4. rok. Zabývá se výchovou šachistů na škole, organizuje přebory v místě, účastní se přeborů i jinde s velmi dobrými výsledky. Svým způsobem řeší sportovní a rekreační vyžití na Hasině, kde si svépomocí upravili pláž u rybníka a v červenci uspořádali tzv. Hasinskou pouť pro místní občany a chataře. Podnět k těmto akcím vychází od občanského výboru.

SBOR PRO OBČANSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Uvítal v tomto roce 26 novorozenců, z toho 13 chlapců. Občanské průkazy byly nově předány 27 patnáctiletým žákům. Dále zde bylo uzavřeno 21 sňatků. Životní jubila

lea oslavilo pět mužů a 13 žen 75letých, dva muži a čtyři ženy 80leté, jeden muž a jedna žena 85letí a jedna žena devadesátiný. Při tom všem spolupracuje Sbor velmi úzce s MNV, se sociální a zdravotnickou komisí MNV. K 25. výročí Sboru pro občanské záležitosti obdrželi za dlouholetou činnost čestná uznání v Nymburce s. Marie Drbohlavová, A. Kvasničková a Antonín Mach.

ŠKOLSTVÍ

V novém prostředí se pracuje v mateřské škole dobře. Kapacita zařízení je plně využita, spíše se ještě nedostává místa pro další zájemce. Mateřská škola provádí přípravu žáků ke vstupu do první třídy ZDŠ. Základní devítiletá škola dosahuje po stránce výchovné a vyučovací dobrých výsledků a vysoké úrovně. 30. výročí Února se promítlo do všech předmětů, výstavy žakovských prací byly uspořádány ve škole, v obci i na OV KSČ a odboru školství ONV. Při školní oslavě Února vystoupil pěvecký soubor školy a konala se beseda s příslušníky Lidové milice.

Mimořádný úspěch měla besídka k MDŽ se společným programem s mateřskou školou.

V květnu se ve škole konala beseda se zástupci Střední skupiny Sovětské armády z Milovic.

Rozmístění vycházejících žáků provádí rozmístovací komise při ZDŠ ve spolupráci s výchovnou poradkyní. Ke studiu na střední školy a obory s maturitou bylo přijato z 9. třídy osm žáků, čtyři odešli do zemědělství, pět do ostatních povolání. Celkem vycházelo v 9. třídě 17 žáků. Z 8. třídy byli přijati na studium čtyři žáci.

Od září byl na škole zaveden nepovinný předmět sportovní hry – šachy. Dále tu pracuje šachistický kroužek již čtvrtý rok. Družstvo dívek získalo 1. místo v celostátním turnaji v Praze. Prostřednictvím hry v šachy se rozvíjí družba se ZDŠ Februárového vítězství v Košicích, jednak dopisováním mezi žáky, jednak výměnnými zájezdy žáků i učitelů.

PIONÝRSKÁ ORGANIZACE SSM

Od ledna přešla ke školství, stejně všude i u nás velkou část pionýrských vedoucích tvoří učitelé. Skupinovým vedoucím je učitel soudruh Kamil Janiš, nositel 1. kvalifikační skupiny PO. Ve školním roce se konal slib jisker v Rožďalovicích, slib nových pionýrů v Praze. Na začátku prázdn

nin pořádala zdejší skupina PO spolu se skupinou z Nové Paky pionýrský tábor u Brněnské přehrady. V Signále P – XI. ve dnech 16.–18. června získala zdejší skupina první místo na okrese.

KINO MNV

Za rok sehrálo 143 představení, která zhlédlo 8 972 diváků, sovětské filmy 1 816 diváků. Hrubá tržba činila 29 970 Kčs. Na přehlídku dětských filmů přišlo celkem 314 diváků. 20. září byla v Rožďalovicích okresní premiéra filmu Osada havranů. Po promítání následovala beseda v ZDŠ s hlavním představitelem filmu (Havranpírko) učněm Ludvíkem Hradílkem, hercem z kladenského divadla V. Stýblem a zástupcem vedoucího výroby M. Maršálkem. Pro nás je zajímavé, že výrobcem kostýmů pro tento film i další díly byl rožďalovický občan soudruh Vladimír Říha. 80 let čsl. kinematografie bylo v kině vzpomenu dne 19. července.

STŘEDISKOVÁ KNIHOVNA

Byla vedena soudružkou Miladou Hakenovou velmi úspěšně. Počet výpůjček za rok dosáhl 17 048 knih a časopisů, naučné literatury z toho počtu téměř 6000 svazků, literatury pro mládež 3200 svazků. Knihovna má 310 zapsaných čtenářů, mládeže do 19 let 145. Propagace knihovny se uskutečňuje výstavkami knih, nástěnkami a besedami se školní mládeží. Knihovna má 7746 knih, z toho skoro polovinu naučných a více než 2000 pro mládež. Přidružené knihovny pracují na Tuchomí, v Sovoluskách, na Malé Straně, na Hasině, v Seleticích, Doubravanech, Košíku, Ledečkách a Podlužanech. Za rok jim bylo zapůjčeno 31 souborů s 623 knihami.

PLNĚNÍ ZÁVĚRŮ XV. SJEZDU KSČ

Místní stranické organizace, MV NF, MNV se střediskovým kulturním zařízením a osvětovou besedou, s dalšími institucemi a organizacemi, závody i jednotlivými občany se podíleli podle svých možností nejen na výstavbě obce, celkovém zlepšování vzhledu obce i okolí, ale také v zajišťování bohatého kulturního a společenského života v duchu směrnic a závěrů XV. sjezdu KSČ.

Připravila Marcela Ešnerová

Vzpomínka na mého otce Bohuslava Knoblocha, který zemřel před 20 lety

Bohuslav Knobloch se narodil 16. ledna 1924 v Bratislavě v rodině ředitele Legio-banky a bývalého italského legionáře z první světové války. Po matce pocházel z italské umělecké rodiny, jeho děd M. Pegrassi působil jako sochař ve Veroně.

U svého strýce Mirro Pegrassiho se v Praze v letech 1938–1943 vyučil měditiskařem. Od roku 1964 se stal vedoucím této dílny. Po válce studoval na Uměleckoprůmyslové škole v Jablonci nad Nisou u profesora Viktora Vorlíčka. V letech 1948–1952 absolvoval pod vedením prof. Vladimíra Silovského Akademii výtvarných umění v Praze.

O kvalitách jeho tvorby a jeho technické vyzrálosti svědčí fakt, že se záhy po studiu stal členem Sdružení českých umělců grafiků Hollar (1952) i Sdružení výtvarných umělců Mánes (1953). V letech 1953–1968 a znovu po roce 1989 byl členem Svazu československých výtvarných umělců.

Vystavoval doma i v zahraničí, například v Rakousku, NSR, Anglii, Kanadě, Japonsku a v dalších zemích. Některá jeho díla jsou uložena v depozitáři Národní galerie.

V malbě se zaměřil převážně na krajinnářství, podobně i v grafice začínal lyricky laděnými motivy české krajiny, nejříve z Táborska a později Rožďalovicka. S ohledem na své malířské vnímání skutečnosti dával po technické stránce přednost barevným leptům (občas kombinovaným s akvatinou) a litografiím, méně často tvořil i barevné linořezy a dřevořezy.

Od roku 1943 se s přestávkami věnoval tvorbě grafiky. Získal první cenu ve výtvarné soutěži na díla s tématy děl Aloise Jiráska za cyklus leptů „U nás“.

Jeho dílo zpočátku sepisoval pan učitel Josef Voseček, který ho kolem roku 1953 přivedl do Rožďalovic, kde již před tím působil řada umělců-grafiků. Josef Voseček sestavoval i seznam jeho díla, který však není úplný, ale jde cca o 200–300 listů různých technik, především novoročenek, exlibris, méně pozváněk či různých oznámení.

Původně i s mojí maminkou jezdili do tzv. „brigádníku“ – brigádnického domku, který stál proti bývalému cukrovaru. V roce 1963 se mu tehdejší MNV prodalo malý obecní domeček u rybníka Komora.

Chalupaření se mu velmi zalíbilo. A i když v té době jsme neměli auto a cesta vlakem byla složitá, protože jsme v té době bydleli na Smíchově a vlak do Rožďalovic jezdil z nádraží Střed, nyní Masarykovo nádraží. Takže tramvají na nádraží a pak obvykle dvakrát přestupovat – v Poříčanech a poté v Nymburce. Nakonec šlapat z nádraží v Rožďalovicích na chaloupku se všemi potřebnými věcmi. I přes tyto útrapy jsme často vyjížděli již v pátek odpoledne, takže nás obvykle čekal plně obsazený vlak, kdy nebylo možné si sednout. To samé se opakovalo při nedělní cestě domů.

I přes tyto útrapy jsme jezdili pravidelně každý víkend. Otec se postupně seznamoval s dalšími obyvateli Rožďalovic, přičemž mnozí z nich se stali jeho přáteli. Bylo jich skutečně mnoho, již v začátcích to byl MUDr. Lekeš a PhMr. Mošna, který se sice později odstěhoval do Plzně, ale otec s ním udržoval celoživotní přátelství. Dále to byl lesní Pacina, manželé Polcarovi, kteří vždy přispěli radou či pomocnou rukou. Právě oni pomáhali otci v roce 1969 přebudovat studánku, do které jsme chodili pravidelně pro vodu a kterou teď předělával

Ing. arch. Jiří Vorel na místo odpočinku. Další obyvatelé Rožďalovic – Hančarovi, bratři Kořínkové, Josef Rychtařík, Hazdrovi, Říhovi a mnoho dalších patřili mezi dobré známé, kteří vždy poradili, pomohli. Ale bylo jich daleko více, jen zjišťuji, že bych tu musela vyjmenovat víc než půlku Rožďalovic. S paní Krumpholcovou spolupracovali na výstavách v Galerii Melantrich. Jeho velkým přítelem byl Jaroslav Malý. Radili se spolu o kytíčkách a vyjížděli často do Tatobit, pro skalničky. Často s sebou brali i jednu z řádových sester z domova důchodců, která byla vášnivá alpinkářka.

Později jsme si pořídili ojetého Fiatu 850, takže cesta do Rožďalovic byla sice také dlouhá, protože žádná dálnice ještě nebyla, ale příjemnější, bez zbytečných nervů, zda stihneme vlak

a zda se do něj vůbec dostaneme.

Otec byl velmi manuálně zručný, takže velkou většinu věcí si na chalupě udělal nebo alespoň navrhnul sám. U pana Rajmana se naučil vazbě knih, které stále zdobí naši knihovnu v Praze, protože jsou to skutečně umělecká díla.

Do Rožďalovic se často uchyloval i na delší čas než jen na víkendy, a to hlavně v době, kdy se po roce 1989 ozvala údajná restituentka domu, ve kterém měl v Praze ateliér. Její arogantní a problémové chování ho nakonec donutilo se z ateliéru vystěhovat. Byla to doba, kdy přestal dělat grafické listy, protože stroj na tisk grafiky musel prodat a začal se více věnovat malbě a hlavně práci, která ho velmi uspokojovala – restaurování gotických, barokních i moderních vitráží v Čechách i na Moravě, např. ve Vyšším Brodě, v Polné, v Hluboké nad Vltavou, v Chebu, Lounech, Litoměřicích, Kladruších, v Praze v kostelích u sv. Víta, Panny Marie na Strahově, Panny Marie pod řetězem, sv. Petra a Pavla na Vyšehradě, sv. Ludmily na Vinohradech a mnoha dalších.

Smrt přišla po krátké nemoci dne 5. května 1998. Ještě několik dní předtím byl se svým přítelem malovat jihočeskou krajinu.

Dr. Helena Knoblochová

„Knobloch, tak ten je náš“

Slova tehdejšího starosty Josefa Nešněry, když bylo Mistru Bohuslavu Knoblochovi 1. května 2009 in memoriam uděleno čestné občanství města Rožďalovic. Ano, akademický malíř Bohuslav Knobloch byl a je opravdu náš.

Zнала jsem ho od útlého dětství, když byl pravidelným návštěvníkem pana učitele Josefa Vosečka v Lindnerově ulici, jen kousek od domu, kde jsme tenkrát bydleli. Pamatuji si ho jako nesmírně skromného a klidného pána, který přijížděl s manželkou, později s miminkem. Víím, že pomáhal s pořádáním výstav ve škole.

Asi v roce 1964 mu místní národní výbor prodal maličký domek porybného pod hrází rybníka Komora v soustavě Na Holi. Tenhle domeček obýval v té době pan Jan Pauk se třemi dětmi a manželkou. Ten se po prodeji domku přestěhoval po nás do domu v Lindnerově ulici 137, který je dnes již zbourán, vedle domku paní Marty Velímové. My jsme se přestěhovali do Prefy, abych byla našemu malíři zase trochu blíž. A bylo se opravdu na co dívat.

Z minidomečku vybudoval nádherné rekreační bydlení. Nechyběl ani prostorový ateliér. Kolem upravená zahrada plná

RADA MNV V ROŽĎALOVICÍCH
ODBOČKA KLUBU PŘÁTEL VÝTVARNÉHO UMĚNÍ
V ROŽĎALOVICÍCH

BOHUSLAV KNOBLOCH

GRAFIKA DO ROKU 1960

VÝSTAVA BUDE ZAHÁJENA 25. ÚNORA 1962 O 10. HODINĚ
ZA TVŮRČÍ SKUPINU HOLLAR PROMLUVÍ RUDOLF KLIMOVIC

Výstava, pořádaná ke Dni vítězství pracujícího lidu, je otevřena
v Lindnerově základní devítileté škole v Rožďalovicích denně
od 9 do 16 hodin v době od 25. února do 11. března 1962

skalniček, kde stále něco kvetlo. Se skalnou mu hodně pomáhal pan Jaroslav Malý (Baďák), který byl také vášnivý alpínkář.

Nebylo nic krásnějšího než procházka ke Knoblochovi. Když už jsem měla dceru, tak jsme tam z Prefy chodily téměř denně.

A zase šla léta a já jsem se s Mistrem Knoblochem setkala jako správce Galerie Merlantrich a měla jsem zájem, aby zde vystavoval. Navštívila jsem ho v Praze Kobylisích, kde na sídlišti bydlel a výstavu jsme domluvili. Většina exponátů byla z Rožďalovic. Mistr o svá díla přišel. V ateliéru, kde v Praze pracoval, odkryli střechu a uskladněná díla zničila voda. Na vernisáži 19. července 1997 se sešlo 120 návštěvníků.

Na jedné vernisáži se sešel s proboštem Františkem Lukešem, který nám tu často zahajoval výstavy a vzpomínali na své setkání v Činěvsi. Mistr Knobloch byl hluboce věřící člověk, evangelík, a do kostela dojížděl. Jednou se ale dále než do Činěvsi nedostal, a tak zůstal v katolickém kostele a s proboštem se shodli, že Bůh je jenom jeden a je úplně jedno, kde se k němu modlíme.

Dvacet let po jeho úmrtí je pro nás stále živý. V hodně domácnostech visí jeho obrázky. A „U Knoblocha“ to už se bude říkat pořád. Vždyť i ta nová studánka Ing. arch. Jiřího Vorla je „U Knoblocha“.

Svatava Krumpholcová

Rodiče a přátelé školy v Rožďalovicích

Rožďalovce jsou místem, které ze všech míst, kde jsem působil, ctí nejvíce své tradice a silně cítí sounáležitost k místu. Přesvědčila mne o tom také činnost Sdružení rodičů a přátel Lindnerovy základní školy v době mého působení ve funkci ředitele školy. Přišel jsem do Rožďalovic z Jičína. Ze školy, kde sdružení rodičů výborně fungovalo. Po nástupu jsem si sháněl informace, jak je tomu na zdejší škole. Předsedou MNV Josefem Šmelhausem mi bylo doporučeno, abych ve funkci předsedy sdružení udělal změnu a navrhl mi pana Františka Buriana z Podolí. Asi s ním o tom už předem hovořil, protože po našem osobním setkání, kdy jsme si oba padli do noty, s funkcí souhlasil a bez vytáčení slíbil, že bude-li zvolen, tak ji rád přijme.

Pak už stačilo, aby nový výbor, tvořený zástupci jednotlivých tříd navrženými na třídních schůzkách, jeho osobu navrhl a plenární zasedání všech rodičů ho schválilo. To se také stalo, takže brzy po mém nástupu na školu začal nový výbor s novým předsedou vyvíjet svoji aktivní činnost.

Byl jsem mile překvapen, jak se pan František Burian o svoji funkci staral a snažil se ji naplnit. Nešlo jen o správné vybírání příspěvků do pokladny sdružení, z nichž se pak financovaly akce školy. Byly to též příspěvky dětem na školní výlety, příspěvek na lyžařský kurz žáků 7. ročníku a na nějaké větší akce pro žáky. Z nich si vzpomínám třeba na vystoupení divadélka Strýčka Jedličky, které se uskutečnilo pro žáky celé školy v sále na radnici. Za přítomnosti zástupců sdružení představení proběhlo, i když ne bez problému. „Strýček“ přijel krátce před představením nedobře naladěný. Nic mu v Rožďalovicích nebylo dost dobré a honil nás jako pořadatele se svými neustálými požadavky. Nakonec to všechno proběhlo dobře a děti snad nic z toho, co se dělo v zákulisí představení, nepoznaly.

Když se pan Burian v roce 1979 s rodinou přestěhoval do Jičína, přesvědčil jsem do funkce předsedy pana Rudolfa Valeše. Znali jsme se dobře jako kolegové, měli jsme na mnoho záležitostí kolem školy podobné názory a já věděl, že to bude správná volba, Nemýlil jsem se. Pan Rudolf vykonával tuto funkci až do roku 1984

a byl víc než formálním předsedou sdružení rodičů. Byl skutečným přítelem školy, mnohdy i dobrým rádcem. Do činnosti organizace zavedl systém. Čtyřikrát do roka proběhla výborová schůze a jedenkrát plenární zasedání všech rodičů. Každoročně se konal ples SRPŠ a velmi účinná byla pomoc při zajišťování Dětského dne začátkem června. Pan předseda Valeš přijal nabídku účasti na našich pedagogických radách a zřídil výchovnou komisi při sdružení, která pomáhala učitelům i řediteli řešit konflikty s některými rodiči i žáky. Svými zkušenostmi pedagoga přispěl k jejich řešení. Vystupoval vždy rozvážně, měl přirozenou autoritu rodičů, ale i nás, učitelů. Velmi nám pomohl při rekonstrukci rozvodů elektrické a vodovodní sítě a zřízení televizního okruhu v budově školy, kterou provedl se žáky Střední integrované železniční školy z Nymburka. Byl to náročný úkol, který jsme zvládli k oboustranné spokojenosti.

Po panu Valešovi se stal v roce 1985 novým předsedou SRPŠ pan Jan Knížek. Znali jsme se spolu dobře z četných zájezdů na šachové soutěže po celé republice, kde působil často jako pomocný vedoucí a spolupracovník. Měl výborné nápady a byl vždy spolehlivý, škole se snažil co nejvíce pomoci. Zvládl i nelehké období změn po listopadu roku 1989. Osobně vzpomínám s dojetím na jeho nabídku zorganizovat aktivní odpor rodičů pro-

ti mému odvolání z funkce ředitele. Víím, jak dost dobře nechápal, když jsem takové „demonstrace“ odmítl. Věděl jsem, že nějaký organizovaný odpor je marný a společenská změna si nutně žádá současně i změny ve funkcích. Záhy po mém odchodu ze školy v Rožďalovicích skončil ve vedení sdružení i on a nahradil ho velmi pečlivý a schopný pan Ing. Miroslav Hron.

Mohu říci, že všichni výše jmenovaní předsedové se ve své funkci plně osvědčili. Pracovali ve prospěch rodičů a jejich dětí, ale zároveň dokázali dobře spolupracovat s učiteli i vedením školy. Působil jsem na mnoha školách a na žádné se taková dlouhá a úspěšná řada schopných a spolehlivých rodičů ve vedení organizace nenašla. To byl jen důkaz toho, jakou autoritu měla místní škola a jak nejen rodičům, ale i celé veřejnosti v místě velmi záleželo na tom, aby dobře plnila svoji funkci a sloužila jako dobrá příprava dětí pro budoucí život. Věřím, že tomu je tak i dnes, kdy jsou na škole jiní žáci, které tam poslali jiní rodiče a škola zabezpečuje stejné poslání, jako tomu bylo v 70. a 80. letech za mého působení. Přejí současné paní ředitelce, současným učitelům, ale i žákům a jejich rodičům stejně příjemné vzpomínky na spolupráci se školou, jako je mám ve své paměti já.

Oldřich Suchoradský

Návštěvník z Egypta

V posledních letech se stále častěji setkáváme s důsledky klimatických změn, které způsobují zvyšování průměrných ročních teplot. V souvislosti s těmito změnami dochází u mnoha teplomilných, ať už rostlinných, nebo živočišných druhů, k jejich posunu směrem na sever. Fauna i flóra střední Evropy je tak obohacována o mnoho druhů, se kterými jsme se na našem území doposavad setkat nemohli. Takovým druhem je např. husice nilská (*Alopochen aegyptiaca*).

I ona je typický obyvatel jižních krajů. Areál jejího výskytu zahrnuje téměř celou subsaharskou Afriku a podél Nilu zasahuje až do severních oblastí Egypta a jihozápadní Asie. Důvod jejího rozšíření na sever je ale zcela jiný.

Jedná se o poměrně robustního ptáka, patří mezi největší husice, měří 63–73 cm a váží až 3 kg. Peří je převážně světle hnědé, s tmavou skvrnou kolem oka, tmavě hnědou skvrnou na hrudi. Při vzletu odhalí kontrastní, velká bílá a zelená pole v křídlech.

Nohy jsou matně růžovočervené, zobák také růžovočervený s tmavým lemem. Pohlaví se od sebe neliší velikostí ani zbarvením, ale jen hlasem: samec syčí, samice štěbetá a kejhá. Hnízdí na zemi, v opuštěných hnízdech jiných ptáků na stromech nebo v různých dutinách. Snáší 6–10 vajec, na nichž sedí pouze samice, a to 30 dnů. O mláďata se starají oba rodiče.

V Africe hnízdí dvakrát ročně, v Evropě jen jednou. V době hnízdění a péče o mláďata je samec velmi agresivní a napadá jiné ptáky ve svém hnízdním teritoriu, přičemž ho samice ponouká a „chválí“ štěbetáním a kýváním hlavy. Husice nilské jsou převážně býložravé, pasou se podobně jako husy, ale občas sbírají i bezobratlé živočichy. Jsou velmi obratné a často hradují na stromech.

Od konce 90. let patří husice nilská ke stálým ptačím obyvatelům Čech a Moravy. Nedorazila k nám však z Afriky, nýbrž ze severozápadní Evropy. Už koncem 19. století se v Anglii vytvořily stálé populace z jedinců vysazených zde do volné přírody. Na nové prostředí se husice velmi

rychle adaptovala a obsazovala další území v kontinentální Evropě, především v Nizozemsku a Francii. Odtud se postupně šíří i do dalších států. V České republice hnízdí již několik let a počty hnízdicích párů se neustále zvyšují. Její hnízdění již bylo např. zaznamenáno v rybničních soustavách na Pardubicku.

V letošním roce byla tato husice pozorována i v oblasti Rožďalovických rybníků, jmenovitě na rybníku Vražda u Nouzova a na rybníku Zrcadlo u Mlýnce. Je proto velmi pravděpodobné, že se v dohledné době dočkáme vyhnízdění tohoto zajímavého ptačího druhu i v naší oblasti.

Vladimír Šoltys

Hřib rudonachový – nejkrásnější hříbovitá houba

Docela dobře si vzpomínám, že jsem tuhle úžasně vybarvenou houbu poprvé viděl asi před 15 lety v Žehuňské oboře. Při jedné z mých prvních houbařských návštěv této lokality jsme s pražským mykologem Václavem Jandou našli na okraji dubového lesa velkou nádherně vybarvenou plodnici této houby. A oba jsme jásali – on, protože objevil novou lokalitu vzácného druhu, a já, protože jsem nikdy hezčí houbu neviděl.

Popis hříbu rudonachového (*Imperator rhodopurpureus*) najdete v každém lepším atlase hub, ale na co bych rád upozornil, je „mohutnost“ této houby. Tato vlastnost je zachycena i v jeho současném rodovém označení – *Imperator*.

Má typický hříbovitý tvar – klenutý klobouk a břichatý třen, v dymokurských lesích jsme našli plodnici s kloboukem, který měl přes 20 cm v průměru. Na rozdíl od jiných hříbovitých jsou plodnice nápadně těžké a při manipulaci ihned modrají. Po rozkrojení se okamžitě objevuje indigově modré zbarvení a v bázi třeně se nachází vínová skvrna.

Hrbolkatý klobouk mívá nejčastěji starorůžovou barvu, ale jinak je jeho zbarvení dosti proměnlivé – podle stáří plodnic nebo místa výskytu. Vytváří i zvláštní žlutou formu (f. *xanthopurpureus*).

Hřib rudonachový roste v dubohabrových lesích na vápnitých půdách v nejteplejších oblastech České republiky, tedy ze-

jména na Poděbradsku a Rožďalovicku, kde má několik lokalit. Nejčastěji se vyskytuje na hrázích či březích rybníků nebo na lesních okrajích. Je řazen mezi kriticky ohrožené druhy, je dokonce vzácnější než některé zákonem chráněné druhy. Proto by se rozhodně neměl sbírat, navíc některé atlasy jej uvádějí jako druh jedovatý.

Mimochodem, roste na stejných místech spolu s jedovatým hřibem Le Galové. Ten má velmi podobné zbarvení klobouk, ale zcela hladký, bez hrbolek (viz s. 28 dole).

Jedná se o zajímavou, krásnou, a navíc velmi vzácnou houbu – opravdový klenot rožďalovické přírody.

Jiří Rejsek

Jaro 2018 a rožďalovická příroda

Letošní jarní měsíce přinesly několik zajímavostí, které stojí za zaznamenání. Pojdme se u některých z nich zastavit a připomenout si je.

POČASÍ

Jedním z hlavních faktorů, jak už to tak bývá, bylo počasí. To nemělo s jarem nic společného – po celou dobu bylo horké a suché – zkrátka letní. Žádné „za kamna vlezem ... a ještě tam budem“, žádné aprílové změny počasí, žádní zmrzli. Jen vysoké denní teploty, většinou přesahující 20 °C a hlavně nedostatek srážek. A výsledek? Již od půle června (!) je vydán zákaz používání městské vody k zalévání zahrad a do bazénů a v pondělí 25. června začínají žně u Doubravan, následující den pokračují u Viničné Lhoty.

Dlouhotrvající suché počasí má svůj podíl i na kůrovcové kalamitě (viz příspěvek Jakuba Khuna).

Druhým dnem (26. června) pokračovaly žně za Viničnou Lhotou směrem k Novým Zámkům

MAJKY

Možná si vzpomenete, že jsem v prvním letošním čísle našeho zpravodaje do příspěvku o majkách na poslední chvíli dopisoval nález tohoto vzácného brouka, který učinil Viktor Dobrev přímo v Rožďalovicích. Krátce potom, co Rožďalovicko vyšlo, se ovšem spustil přímo vodopád dalších nálezů. Tak v Rožďalovicích majku obecnou (*Meloe proscarabaeus*) v první polovině dubna našli Ivo Fraité, Marie Chludilová a v Revoluční ulici i já. V Doubravanech brouka opakovaně sbíral Josef Poděbrad-

ský (ten přidal i jeden nález z Tuchomi), na Hasině Miroslav Fiala a nejvíce údajů jsem obdržel z Košíka. Z několika míst hlasily opakované nálezy Lada Mniazgová s dcerami nebo Nicol Blažková. Z výčtu by se mohlo zdát, že jsem snad majky zařadil do „klenotů“ omylem. Ale všechny informace jsem předal specialistům a ti byli velmi překvapeni. Uvidíme, jestli se tato situace bude ještě někdy opakovat...

Majka obecná – Doubravany, 14. 4. 2018

HOUBY

První hříby mi hlásili známí z jižních Čech již v polovině dubna, já jsem si u nás musel počkat „až“ do 5. května, kdy mě potěšil malý „dubáček“. Následovala menší vlna právě hřibů dubových, ale od té doby se, díky výše uvedenému počasí, houbám nedaří. Za zmínku stojí snad jen nálezy hřiba Le Galové u Tuchomi (Ivo Fraité) a u Břístve (já). Bohužel předpověď počasí houbařům příliš optimismu pro letní sezonu nedává.

Hřib dubový (*Boletus reticulatus*) – 5. května

Hřib Le Galové (*Rubroboletus legaliae*) – 12. června

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU

Tradiční akce, která se koná na několika místech České republiky vždy první květnový víkend. Na rybníku Zrcadlo ji pravidelně organizuje jičínský ornitolog (a náš

spolupracovník) Vladimír Šoltys a i letos připravil pro čtyři desítky účastníků zajímavý program. Kromě vlastní exkurze kolem rybníka (s pozorováním mnoha ptačích druhů) se uskutečnilo také krouž-

kování do sítí odchycených ptáků (zejména rákosníků a strnadů rákosních) a na závěr byli vypuštěni do volné přírody tři ptáci odchovaní v Záchraně stanici Huslík u Poděbrad. Vydařená akce!

NOVÁ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

V květnu se také objevily na několika místech tabule se státním znakem označující chráněná území. Nejdříve jsem je zaregistroval na hrázi Hasinského rybníka, krátce poté u louky mezi Bučickým rybníkem a Pařízkem a další při okraji lesa na severním břehu Komárovskeho rybníka.

Prohlášení těchto lokalit Krajským úřadem Středočeského kraje za přírodní památky je skvělou zprávou, která má však jednu menší vadu. Všechna tři území (a ještě dvě další za Tuchomí a u Prodašic) se jmenují stejně – „Přírodní památka Dymokursko“. Hned se mi vybavila slova Jiřího Petersika o ochráncích přírody

rozhodujících za úřednickými stoly někde v Praze... Vezměme si např. Hasinský rybník – patří Hasině, která je součástí Rožďalovic a nachází se v ptačí oblasti Rožďalovické rybníky. Co má, proboha, společného s Dymokurskem? Otázku jsem položil krajským úřednicím, s odpovědí vás seznámím.

Hasinský rybník – Přírodní památka Dymokursko

Hlavním důvodem zřízení přírodní památky Dymokursko je ochrana lučních společenstev. Mezi vzácné rostliny, které se zde ještě vyskytují, patří například kosatec sibiřský (*Iris sibirica*) na Bahenských loukách nebo prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) na louce za Hasinským rybníkem

LOSI

Od poloviny května jsem začal zaznamenávat pozorování našeho největšího volně žijícího živočicha – losa evropského. Žádnému z pozorovatelů se ale bohužel nepodařilo tohoto nezaměnitelného živočicha vyfotografovat. Druh, který naší oblasti dříve migroval (poté, co byl ve stře-

dověku vyhuben) byl několikrát spatřen v okolí Dolního rybníka Na Holí (Karel Holec, Eva Velechovská) a dále v území směrem ke Komárovskému rybníku (Tomáš Burda ml., Martin Holec).

Občas mě někdo upozornil na stopy – např. Vojtěch Košťák u studánky u Dolního rybníka nebo Tomáš Holec na políč-

ku naproti Zámostecké rychtě. Chráněný los evropský se v posledních letech již opět pravidelně vyskytuje v České republice, např. na Třeboňsku, kde má podobné podmínky, jako jsou v naší oblasti.

Vrátí se i do rožďalovické přírody?

Jiří Rejsek

KŮROVEC

Poslední dobou se na mě mnoho z Vás obrací s dotazem, proč je na rožďalovickém nádraží vytvářen sklad dříví. Dovolte mi tedy, abych k této skládce podal alespoň stručné vysvětlení.

V uplynulých letech a i v tom letošním se celá Česká republika potýká se znatelným poklesem úhrnu srážek oproti dlouhodobému průměru a s tím spojeným poklesem spodních vod. Ze spektra dřevin rostoucích v našich lesích jsou zmíněnými deficity postiženy především naše hlavní hospodářské dřeviny: smrk a borovice. Výrazné projevy sucha v lese jsme začali zaznamenávat v roce 2015, kdy začaly ve větší míře odumírat borové porosty, v našem okolí bylo a stále je nejvíce postiženo Kolínsko. U smrku v okolí Rožďalovic bylo patrné řidnutí jehlic a vrcholové usychání.

Na problémy se suchem se ihned navázaly potíže s biotickými činiteli – podkorním hmyzem lýkožroutem smrkovým, všem známým jako brouk kůrovec. Nahodilé těžby narůstaly a během tří let s přispěním větrné kalamity v říjnu loňského roku vyvrcholily v kolaps na trhu s jehličnatým dřívím. Dnes můžu říct, že těžíme zhruba dvaapůlkrát větší objem jehličnaté-

ho dříví, než jsme schopni umístit na trh, a to provádíme pouze těžby nahodilé, tedy nutné z důvodů ochrany lesa. Proto jsme museli přistoupit k tzv. suchému skládování dříví, jako je tomu v Rožďalovicích u nádraží, kde momentálně leží 1500 m³ dříví ve dřevině smrk. Podobné sklady máme na Liberecku v Hodkovicích nad Mohelkou a část na skládě v Deblicích. Odběr z těchto skladů v nejbližších dnech začne převyšovat návoz.

Pokud mi budete klást otázku, zda se tomuto stavu v našich lesích nedalo přede-

jít, tak odpovím trochu vyhýbavě. Přírodě neporučíme. Snad se to dalo zmírnit, ale bohužel i lesnictví je dosti ovlivněno politikou a přehnaně „zeleně“ myslícími lidmi.

Na závěr bych chtěl poprosit, abyste nevstupovali do blízkosti naskladněného dříví a dbali v okolí skladu zvýšené opatrnosti. Rovněž prosím neničte námi instalované lapače – slouží k odchytu vylétávajících kůrovců.

Jakub Khun,
nadlesní Deblice – lesy, s. r. o.

Vetřelci v rožďalovické přírodě – netýkavka

Asi před pěti lety jsem u Komárovského rybníka našel jedno místo s hřibem modračkou. Z nálezů jsem měl velkou radost, protože to byl můj první nález tohoto druhu a vlastně dodnes o žádné jiné lokalitě na Rožďalovicku nevím. Nalezená lokalita je několik metrů od břehu rybníka, ve stinné doubravě s velmi silně humózní půdou (odpovídající právě blízkosti rybníka). Ideální biotop nejen pro modračku, ale bohužel i pro netýkavku malokvětou (*Impatiens parviflora*).

Tato invazní rostlina během několika let „obsadila“ nejen moji lokalitu, ale vytvořila prakticky souvislý porost, který v loňském roce odhadem přesahoval rozlohu více než 1 ha. Na této ploše zmizely všechny původní rostlinné druhy a několik plodnic modračky jsem našel spíše popaměti v záplavě více než půlmetrových netýkavek. Je otázkou, zda hřib přežije útok rostliny, která podobně jako jiné invazní druhy vylučuje do okolí látky, které brání růstu původní vegetace.

Pravděpodobně jste z fotografie poznali, že je to, jak říkají moji žáci, „kytka, která střílí“. Skutečně má důmyslný mechanismus, díky kterému při dotyku vystřeluje semena z podlouhlých tobolek třeba i do

metrové vzdálenosti. A to rovněž přispívá k jejímu masovému šíření.

Druh, pocházející ze Sibiře, byl v Evropě vysazován jistě v dobré víře v parcích a zahradách, ale postupně se začal šířit a dnes nebezpečně vytlačuje naše rostliny.

Netýkavku malokvětou najdeme bohužel i na mnoha místech na Rožďalovicku, zejména ve stinných lesích, v blízkosti rybníků, podél cest – tam, kde je vlhká a na živiny bohatá půda. Kvete celé léto drob-

nými žlutými kvítky, kterými se odlišuje od nápadně větších květů příbuzné, ale u nás původní netýkavky nedůtklivé (*Impatiens noli-tangere*).

Pokud znáte nějaké menší místo, kde se invazní netýkavka malokvětá vyskytuje, můžete si udělat jednoduchý pokus. Sledujte, jak rychle se bude šířit na úkor našich rostlin. Věřte, nebude to radostný pohled...

Jiří Rejsek

Český venkov umřel

Kousek za Rožďalovicemi na Nymbursku se začne silnice kličkatit mezi pečlivě udržovanými pastvinami. Kdo zná francouzský venkov, rázem má pocit, že se octnul v této zemi. Zelené louky a na nich nádherné majestátní kusy plemen jako charolais, anebo limousinský či gaskoňský skot. Nechybí však ani stádo koní, černých prasat, hejno hus. To vše beze stopy venkovského nepořádku, který v Čechách okolo vesnických domků a menších hospodářství jinak nelze přehlédnout. Majitelem francouzské oázy v Polabí, ale i přilehlého penzionu s restaurací nesoucí název Bučický mlýn, byl padesátník Jiří Petersik.

Ještě loni jste tady měl ceduli, provokující zapálené eurofily i stoupence české zemědělské politiky, jež hlásala, že usedlost Bučinský mlýn vznikla bez jakékoliv subvence. Proč se jako skoro každý podnikatel či hospodář nehoníte za dotacemi?

Cedulí jsem chtěl upozornit na skutečnost, že ne vše musí vzniknout z dotací a mnoho objektů i krásných míst zachránily zcela jiné peníze. Ale abych odpověděl na otázku, s dnešní podobou dotačního systému nesouhlasím. Má úplně jinou funkci než pomoc venkovu a zemědělství. Nejenže živí nesmyslný počet úředníků z ministerstev a různých institucí jako třeba z agrární komory. Daleko horší je fakt, že dotace spíše plní úlohu, ovládat příjemce, než mu správně mířenou investicí pomoci a zastavit tím úpadek českého venkova. Celý ten systém je pokřivený a nesmyslný. Bohužel to dospělo tak daleko, že dnes by venkov bez dotací fungoval s velkými potížemi. Lidé si na ně zvykli a bez dotací už podnikat neumějí. Tyto peníze zkorumpovaly skoro každého sedláka.

Můžete uvést nějaký příklad?

Krásným příkladem nesmyslnosti dotací je tolik probírané Čapí hnízdo. A teď nechci mluvit o policejním vyšetřování, týkajícím se dotačního podvodu. Novinářům i veřejnosti tady totiž uniká další zásadní problém. Těch 50 dotačních milionů, z nichž Čapí hnízdo vzniklo, by totiž zvelebilo každou vesnici, anebo pozvedlo nejednu farmu. Místo takto cílené podpory

Jiří Petersik se svým vnukem (foto: Milan Jaroš)

ry naopak peníze putovaly na zemědělské panoptikum pro pobavení jejího majitele. Mladý začínající zemědělec přitom získá maximálně 600 tisíc korun, což rozhodně nikoho do zemědělství nepřiláká. Za takové směšné peníze rozjet podnikání v této branži nelze. Těch 50 milionů by už ale minimálně pěti mladým zemědělcům výrazně pomohlo a nastartovalo by je. Proto si myslím, že takové dotační programy jsou určeny jen pro velké příjemce, kteří je umějí správně nastavit na nějaký nesmyslný projekt a pak lobbovat.

Vy ale dotace rovněž pobíráte?

Ano. Těm plošným se nevyhnete, i když o ně nežádáte. Například se u mě narodí tele, musím to hlásit a automaticky na něj dostanu dotaci. Anebo ji dostanu za každý obhospodařovaný hektar. Pak ale máme různé investiční dotace do rozvoje venkova, do životního prostředí apod. Právě tady se otevírá prostor pro lobbyisty a velké hrá-

če, kteří vše pokrývají. Zde již rozhoduje, jaká agentura váš projekt zpracovává, neboť kvůli byrokracií a často se měnícím zákonům není vůbec snadné projekt správně napsat. Taky je důležité, v jakém segmentu zemědělství podnikáte. Zkrátka u podobných dotací už mají daleko větší šanci ti „šikovní“.

Mnoho peněz taky odečte úplně mimo obor. Na venkově se například staví nesmyslně draho a mnohdy i zbytečné hlouposti, jež nemají se zemědělstvím nic společného, ale vyžaduje to zákon. Dotační politikou je ovlivněná i cena zemědělských strojů, existují dotacemi chráněné opravářské dílny, které pak pracují jen pro někoho. Když se do tohoto systému nezapojíte, logicky vám začne ujíždět vlak. Když se naopak zapojíte, systém vás zkorumpuje, a nadto se klepete strachy před úředníkem, jenž o vašem podnikání nemá ani páru, ale má to velepotřebné razítko, anebo může najít nějaké pochybení a sankce je na světě.

Proč jste se za těchto podmínek dal na farmaření?

Farmu jsem vybudoval spíš náhodou. Po roce 1989 jsem se pustil do podnikání ve stavebnictví a ve výtazích. Tyto obory mě naučily stavět a podnikat i v zahraničí, především v Itálii, což byl dobrý základ pro budování farmy. Navíc jsem k tomu měl už své vlastní finanční prostředky. Samotná farma totiž začne být soběstačná až za mnoho let provozu.

A proč zrovna v tomto kraji, když pocházíte ze severních Čech?

Okolní kraj dobře znám, poněvadž od dětství jsem tady trávil prázdniny u babičky. Bučický mlýn jsem koupil v roce 2000 jako ruinu a nejprve jej rekonstruoval na chalupu. Farma se z něj stala dostupně, ale zvířata jsem chtěl mít od začátku. Nejprve to byly koně a pak jsem jako naprostý laik koupil čtyři kusy skotu. Šlo o zábavu. Podnikání přišlo až se znalostí chovu skotu. Logicky jsem proto zamířil do Francie, což je špička v tomto oboru, a především je to i země, kterou mám rád. Líbí se mi jejich způsob života, vztah k venkovu i samotný venkov. Francouzská plemena chovám už asi 15 let a myslím, že s úspěchem. Výkrmový dobytek dnes prodáváme do Bejrútu, Holandska a Belgie, plemenný skot do Estonska, Bosny a na Slovensko, na český trh dodáváme plemenné býky a zákazníky máme od drobných zemědělců až po Agrofert. Sázka na Francii byla dobrá volba.

Francouzský zemědělec ale patří k nejtvrdším žadatelům dotací v Evropě. Sedláci i chovatelé, pokud se jim něco nelíbí, jsou tam schopni zablokovat dálnice, hnojem zasypat prefektury nebo vládní úřady. I z těchto důvodů Francie neustále oddaluje reformu zemědělské politiky EU. Bez bruselských peněz by z vlastních zdrojů dotacemi štědře pohnuté zemědělství nedokázala financovat.

Nemohu zvenčí posuzovat úskalí francouzského dotačního systému, ale jedno je tam doslova hmatatelné. Venkov je funkční, vesnice krásně udržované, farmy úžasné a mimo velkovýrobce vidíte i tisíce malých sedláků, kteří vytvářejí kolorit venkova a zaručují přežívání tradic. Díky jejich produktům je nabídka zboží taky daleko pestřejší a kvalitnější než u nás. Tento obor se ve Francii rovněž těší jistě prestiži a není opovrhovaný jako u nás. Pokud k tomu

jejich dotace napomáhají, pak mají smysl. Vezměte si třeba to, že obyvatelé francouzských hor, kteří mají u chalupy jednu či dvě krávy, jednou za rok zaplatí 50 €, což pro ně není velká částka, a obecní pasák na jaře od nich dobytek převezme a vyžene jej na horské pastviny, aby krávy před zimou vrátil domů. Bez dotace by takový systém v dnešní době určitě brzy skončil.

Ve Francii jste obdržel ocenění v podobě Řádu gaskoňského rytíře, udělovaného výborným chovatelům. Co to pro vás znamená?

Řád jsem získal díky spolupráci s Gaskoňci a moc si ho považuji. Gaskoňci jsou skvělí lidé z krásné části Francie a jsou hrdí na své plemeno, které se snažím u nás prezentovat. A chcete-li mít kvalitu, musíte dbát na čistotu plemene, aby dobytek žil zdravě a venku. Takže to ocenění беру i jako satisfakci za svou práci.

Vraťme se z Francie zpět do Polabí. Jak je na tom český venkov?

Zcela určitě nevzkvétá, nýbrž umřel. Leckde tak připomíná skanzen a slouží především k rekreaci. V tomto kraji pak jako noclehárna pro dělníky z montoven typu mladoboleslavské Škodovky. Zdravý funkční venkov představují sedláci, mnoho sedláků v každé vesnici, kteří se scházejí po práci v hospodě, nakupují a prodávají v obchodní síti pro ně vybudované. Nic z toho na našich vesnicích již téměř není. V tomto směru napáchal obrovské škody komunismus, zbytek pak dorazila dnešní doba. Vlastně už ani není na čem budovat nebo co zachraňovat. Alespoň v našem kraji, kde vlastní nebo má v pronájmu 91 % polí Agrofert. Kdyby Agrofert neexistoval, nahradila by jej jiná podobná společnost, poněvadž takto je systém nastavený už dvě desetiletí.

Najdete za takovýchto podmínek kvalitní zaměstnance?

Zdejší lidé už zemědělskou práci neumějí. Jak už jsem říkal, většina jich pracuje v blízkých továrnách. U pásu si tam odkroutí osm hodin denně za slušnou mzdu a mají klid. Jenže práce na farmě není osmihodinová, často jste na nohou od rána do večera, v sobotu i v neděli, a to vám běžný český pracovník dělat nebude. Za komunismu se rolnické i chovatelské tradice a znalosti přetrhaly. Jen se podívejte po

českých vesnicích, kolik lidí má doma ještě krávu nebo prase, obhospodařuje nějaké své pole? Maximálně uvidíte sem tam slepice, králíky, na zahradě pár ovocných stromů. Dnes je nejdůležitější místo na grilování a umělohmotný bazén. Tomuto stavu odpovídá i obsah venkovské ledničky, kostelecké uzeniny, vodňanská kuřata, chemikáliemi vyhoněná zelenina ze supermarketu. Zavedené městské představy, že se na venkově žije zdravěji, nejsou než iluze. Český venkov je zkrátka jiný než francouzský, který komunismus nezažil, a tak tam pořád existují i malá rodinná hospodářství, kde se kumšt i tradice předávají z otce na syna. Kde vám nabídnou své vlastní výborné produkty, mlékem a sýry počínaje a třeba uzeninami, masem konče.

Kdo vám na farmě pracuje?

Zaměstnávám Ukrajince, Rumuny nebo Bulhary, kteří jsou ochotní pracovat víc než Češi.

Přesto za svého největšího nepřítele považujete českého venkovana, proč?

Podívejte se, během svého podnikání na venkově jsem se většinou setkal jen se závidí, pomlouváním, udáváním, s ochotou kdykoliv vrazit symbolický nůž do zad, anebo co nejvíce ztížit cestu k cíli. A to od obyčejných lidí i různých volených zastupitelů. Vysvětluju si to tím, že úspěch v Čechách provokuje k přízemnostem, vyvolává komplexy, které se léčí pomluvami, házením klacků pod nohy. Větších nebo menších, to už je jedno, důležité je ublížit. Například jednou za čas mně z ohraďdy uteče prase nebo tele a někde se tu potuluje po okolí. Sousedé ale nezavolají mě, abych to vyřešil, ale policii. Ta to pak musí řešit v souladu s Krajskou veterinární správou a často mně napaří pokutu za týrání zvířat. Kdo z toho má škodolibou radost, netřeba dodávat. Myslíte, že těm zakomplexovaným chudákům někdy dojde, že takto úplně zbytečně otravují ovzduší, sousedské vztahy?

Útěk zvířete na svobodu se bere jako jeho týrání?

Ano, aspoň vidíte, jak státní úředníci rozumějí venkovu, chovatelství. Český venkov zkrátka zpozdilý, spoléhá se na ty nahoře, na které přitom neustále nadává, ale pohnout zadkem, riskovat, jít s kůží na trh, se mu nechce.

Zmínil jste Agrofert, nemáte strach, že vás mocný soused jednou spolkně, jak už to udělal mnohým menším zemědělcům?

Nejsem jako jiní závislý na českém státě, dotacích, vyvážím svůj dobytek na Západ. Mimo to podnikám i v africkém Kongu a ve Rwandě, zkoušel jsem založit plemenný chov i v Rusku, ale tam odsud jsem odešel, nešlo to.

Z jakého důvodu?

Rusové jsou opravdu jiní, mají jinou mentalitu. Ti, co mají moc, razítka k různým povolením, na vás pořád řvou a buzerují vás. Naopak řadovým zaměstnancům je všechno jedno, takže hospodářství, které tam nakonec vybudujete a jim svěříte, podle toho vypadá. Rok mně trvalo, než jsem pochopil, že tam nemůžu uvažovat logicky, selským rozumem. V Kongu nebo ve Rwandě je daleko větší bída, horší ekonomické podmínky, ale vždy jsem tam objevil něco pozitivního, na čem se dalo stavět, vycházet z toho. V Rusku ne.

Ještě k tomu Agrofertu, žádný konflikt jste s nimi neměl?

S řadovými zaměstnanci Agrofertu, co tady obhospodařují jejich pole, vycházím dobře. Andreje Babiše znám osobně z ně-

kolika jednání, je to megalomansky uvažující cynik, ale možná má teď strach spíš on ze mě.

Z jakého důvodu?

O Čapím hnízdě jsme už mluvili v jiném kontextu. Takže nyní k samotné kauze zneužitých dotací. Babiš chtěl mít moje plemenné krávy. Jakmile stavbu dokončili, dodal jsem mu je. Mám tak fakturaci, že Čapí hnízdo tehdy patřilo Agrofertu a ne nějaké rodinné akciové společnosti, což on teď neustále tvrdí a opakuje. Jednou za čas, když se začne o Čapím hnízdě zase mluvit, mu ten fakt esemeskou připomínám. On mně pak zuřivě odepisuje, třeba ve dvě ráno, že to není pravda, že to bylo úplně jinak. Ale já to mám černé na bílém a blba, jako jeho voliči, kteří mu spolknou všechno i s navijákem, ze sebe dělat nebudu.

P. S. Rozhovor s Jiřím Petersikem byl dokončen 20. března 2018. Pár dnů nato jsem Jiřímu telefonoval ohledně několika detailů týkajících se jeho odpovědí. Nacházel se v dobrém rozmaru a loučil se se slovy: „Jaro je tady a bude už teplo, tak přijďte, sedneme si na terasu naší hospody a probereme další témata z českého venkova a zemědělství.“ Ani ne za hodinu byl

mrtvý. Proto je třeba připojit ještě několik vět o tomto schopném podnikateli, vlastně spíš sedlákově tělem i duší, pro něhož krajina nebyla jen kultivačním výrobním prostorem. O tomto citlivém chovateli, který ve zvířatech neviděl pouhé finanční položky, ale především živé bytosti.

Pocházel z Teplic, kde se vyučil opravářem výtahů. V době komunismu, jak sám říkal, „patřil k teplickým máničkám, vyseďával jsem po hospodách a našťavaně chlemlal pivo, poněvadž nic, co mě zajímalo, oficiálně nešlo dělat.“ Ihned po listopadu 1989 se proto pustil do podnikání ve svém oboru. První zakázky si sehnal v italském Terstu a postupně vybudoval jednu z předních českých společností, specializující se na výstavbu a opravy výtahů. Od roku 2000 začal podnikat i v chovatelství, ale o tom už je rozhovor.

Jiří Petersik tragicky zemřel 24. března 2018 ve věku 52 let.

Jaroslav Formánek

(Rozhovor byl přetištěn se svolením redakce časopisu *Přítomnost*, kde byl původně publikován v rubrice Společnost 23. 4. 2018, dostupné z: <http://pritomnost.cz/cz/spolecnost/2952-cesky-venkov-umrel>.)

Ohlédnutí za uplynulou sezonou

V polovině června odehrála rezerva rožďalovických fotbalistů poslední mistrovské utkání sezony a tím také zakončila fotbalovou sezonu týmů Trnavanu pro rok 2017–2018.

B-tým si výhrou v posledním zápase sezony zajistil šestou pozici v tabulce se 41 body v nejnižší soutěži nymburského okresu. Z celkového počtu 26 odehraných zápasů dokázal vyhrát 13, remizoval ve dvou zápasech a 11 prohrál.

Vydařenou sezonu mají za sebou hráči A-týmu hrající Okresní přebor. Celkově se umístili jako druhý nejlepší tým Okresního přeboru s 55 body za týmem Městce Králové (72 bodů), který prvním místem v soutěži postupuje do krajské soutěže 1.B třídy.

Hráči Trnavanu se mohou pyšnit i druhými místy ve statistikách soutěže, kde vstřelili 80 branek a dostali 35.

Velkým úspěchem je také umístění Jakuba Najmona v tabulce střelců, kterou vy-

hrál s 28 vstřelenými brankami. Tomu patří velká gratulace a přejí mu stejně dobrou mušku i v nadcházejícím soutěžním ročníku.

Na výsledcích a celkovém umístění týmu v konečné tabulce se nemalým dílem zasloužili i hráči rezervy, kteří tým v případě potřeby doplňovali.

Tým starší přípravky pod vedením Aleše Javůrka a Václava Košťáka z devíti zápasů pět vyhrál a čtyři prohrál. Nejlepšími střelci týmu se stali Adam Volek s 30 vstřelenými brankami a Vlastimil Kunc ml. s 12 zásahy. Celkově naše mladé naděje nastříleli 53 branek a 60 obdrželi. I tak zakončili sezonu na pěkném pátém místě tabulky Okresního přeboru.

Sloučený tým mladších žáků s Tělovýchovnou Jednotou Křinec z 18 odehraných zápasů vyhráli čtyři soutěžní utkání, dvakrát remizovali a 12 prohráli.

Tým mladší přípravky zakončil jarní část fotbalové sezony na osmém místě z 12 zú-

částněných týmů. V průběhu letní přestávky se budou na další sezonu připravovat všechny zmíněné týmy. Změna nastane u týmu mladších žáků, který se podařilo sestavit z místních mladých fotbalistů.

Věřím, že rezerva mužů bude nadále pokračovat a v případě nouze vypomůže hlavnímu týmu Trnavanu stejně tak dobře jako v uplynulé sezoně.

Během přípravy je pro A tým naplánováno několik přípravných utkání, které začínají 21. července. Mladí fotbalisté se budou připravovat účastí na turnajích.

Chtěl bych poděkovat trenérům za dobře odvedenou práci v uplynulé sezoně a do nové fotbalové sezony přeju všem hodně sportovních úspěchů, ať jsou minimálně tak dobré jako v uplynulé sezoně.

*Tomáš Pavel, předseda
FC Trnavan Rožďalovice*

A-tým FC Trnavan Rožďalovice v sezoně 2017–2018. Horní řada zleva: Jiří Kumstýř st., Bogdan Kulychock, Dominik Hora, Lukáš Dont, Tomáš Pavel, Jan Veselý, Jakub Hojsák, Jakub Najmon, Miroslav Kořínek. Dolní řada zleva: František Veselý, Radek Jindřich, Josef Chlomek, Jan Žoha, Jiří Vlček a vpředu Jiří Kumstýř ml.

Hasičům se splnil dlouholetý sen

SETKÁNÍ V HASIČÁRNĚ

V polovině dubna se uskutečnilo každoroční setkání rožďalovických hasičů s žáky zdejší školy a s předškoláky z mateřské školy, na němž se děti mohly seznámit s činností zdejšího sboru a ukázkou hasičské techniky. Některé si vyzkoušely i výzbroj a prohlédly si kabinu zásahového vozidla.

DĚTSKÝ DEN

První červnovou sobotu proběhl na Sokolském hřišti Dětský den s hasiči, který se letos konal již podvanácté. Ve spolupráci se základní školou byl pro děti připraven bohatý program plný soutěží a rozličných her. Děti si mohly vyzkoušet seskoky do velké nafukovací matrace nebo se nechat svézt na motorové čtyřkolce. Pro menší děti byl připraven skákací hrad. Po ukázce

hasičského zásahu už všechny děti netrpělivě čekaly na tradiční vyvrcholení celé ak-

ce – pěnovou lázeň – které si letos mohly dopřát v míře vskutku vrchovaté.

NOVÝ ZÁSAHOVÝ VŮZ

O získání modernějšího zásahového vozidla usilovali rožďalovičtí hasiči bezmála 15 let. Přes letité přísliby z okresu, které zaznívaly na našich výročních schůzích z úst zástupců HZS, že v příštím roce se na nás již určitě dostane a že obdržíme některé z vyřazených vozidel HZS Nymburk, se nám touto cestou získat novější vůz však bohužel nepodařilo.

Dovolte na tomto místě malé srovnání. Počátkem 50. let získal sbor od okresu zásahové vozidlo Tatra 805, v roce 1982 pak u příležitosti výročí 100 let od založení sboru zánovní vůz CAS-24 Škoda 706 RTHP. Dalo by se předpokládat, že se změnou politických poměrů po roce 1989 bude tento trend i nadále pokračovat, bohužel, nebylo tomu tak.

Zhruba před třemi lety se proto hasiči pokusili získat dotaci na nákup již zcela nového vozu. Bodový limit a kritéria pro její získání se však ukázaly být zcela neschůdné. Potřebný počet bodů by byl totiž nasbírán při každoročním podávání žádosti přinejmenším za 5 let. Žádalo se proto na Kraji i na ministerstvu vnitra. Marně.

Díky vstřícnosti starosty města a městského zastupitelstva, které se rozhodlo uvolnit potřebné prostředky z městského rozpočtu, se rožďalovickými hasičům splnil jejich dlouholetý sen – dostaly od města zcela nové zásahové vozidlo Tatra 815

(v hodnotě téměř 7 milionů Kč), které jim bylo slavnostně předáno po vysvěcení místním farářem P. Lukášem Hrabánkem v pátek 6. července.

Akce se zúčastnili nejvýznamnější představitelé dobrovolných i profesionálních hasičů okresu Nymburk a zástupci okolních sborů.

Starosta města Petr Kapal obdržel při této příležitosti od Okresního sdružení hasičů Nymburk jako první starosta na okrese zlatou medaili „za velkou podporu dobrovolné požární ochrany“.

Ukázku dobových uniforem předvedli členové Klubu vojenské historie Druhý pluk Nymburska.

Nové vozidlo si také vyžádalo stavební úpravy hasičské garáže – stávající prostory byly rozšířeny, aby byl usnadněn k vozu zcela pohodlný přístup.

Hasiči by rádi touto cestou také poděkovali panu Milanu Dvořákovi, který jim zcela zdarma připravil starý vůz na technickou kontrolu, kterou bylo třeba ještě na jaře absolvovat.

Viktor Dobrev

Střelecká hvězda Berouna Marek Horel září i v jednačtyřiceti!

Narodil se v Rožďalovicích na Nymbursku, fotbalové hřiště měl za humny. „Jen jsem otevřel zadní branku a byl tam,“ vybavuje si.

Poté, co se jeho rodina přestěhovala do Prahy, vyzkoušel si nábor Sparty a uspěl! Hrál i s Ludškem Stracným, dnes ho potkává jako soupeře v týmu Hvozdnice. „Bohužel zasáhlo zranění levé nohy a já fotbalu nechal. Po čase jsem se nechal přemluvit k hokejbalu a ten se stal mou druhou sportovní láskou,“ překvapuje.

Je mu už 41 let přesto na něj trenéři soupeřů v promluvách do duší svých svěřenců nezapomenou. „Musíme pohlídat Horela!“ zní unisono, ale marnost nad marností. Útočník Českého lva – Unionu Beroun Marek Horel se dá zastavit málokdy, vždyť v téhle sezóně nastřílel už 22 gólů – v kraj-

ském přeboru! „Je neuvěřitelné, co Marek ve svých letech předvádí, klobouk dolů,“ smeká jeho spoluhráč Jiří Počta a jiný, Martin Krčma dodává: „Je jak víno. Čím starší, tím lepší.“

Celý text na: https://benesovsky.denik.cz/fotbal_region/strelecka-hvezda-berouna-marek-horel-zari-i-v-jednactyriceti-20180512.html

(red)

V průběhu jara se sportovci sdružení kolem Jaromíra Kafky zúčastnili tří závodů. Prvním byl Velikonoční běh z Rožďalovic do Libáně, na který vyrazilo 36 běžců. Mezi muži zvítězil František Severa, mezi ženami Romana Procházková. V pondělí 8. května se konal cyklovýlet Rožďalovice – Městec Králové (50 účastníků). A v sobotu 8. června se zúčastnilo 36 sportovců XIV. Dragonfestu (soutěže dračích lodí) v Nymburce. Pod tradičním názvem Rozkřík (Rožďalovice – Křinec) obsadili 13. místo

XIX. mezinárodní letní hudební festival TT-Loučeň 2018

Věra Likérová (soprán)
Státní opera Praha, Divadlo J. K. Tyla Plzeň

Prof. MUDr. František Antoš, CSc. (bas)
emeritní přednosta Chirurgické kliniky,
Nemocnice Bulovka Praha

2. srpna 2018
kostel sv. Havla
od 18.30 hod.

Trampejská osada Samotář

65. výročí osady a 100 let trampingu

10.–12. srpna 2018 na osadním tábořišti u vlakové zastávky Ledečky

V pátek slezina, vítání a zpívání • Oheň vzplane v sobotu 11. srpna v 19 hodin
Dopoledne výšlap a odpoledne hry • V neděli loučení a domů

ROŽDALOVICE DŘÍVE A NYNÍ

Restaurace Na Vyhlídce na snímku z počátku 80. let (archiv města Rožďalovice)

Současný pohled, fotografoval Viktor Dobrev (14. dubna 2018)

Číslo 2/2018, ročník 7. Náklad: 400 ks. Evidenční číslo: MK ČR E 20643. Vydává město Rožďalovice. Redakce: Petr Kapal, Mgr. Viktor Dobrev, Jiří Rejsek, Mgr. Marcela Ešnerová, Tomáš Pavel, Veronika Bachová. E-mail: rozdalovicko@seznam.cz, tel.: 325 593 107. Tisk: TNM PRINT Nové Město nad Cidlinou. Toto číslo vyšlo v červenci 2018. Termín uzávěrky příštího čísla je 22. září 2018. Na titulní straně: Nový hasičský vůz. Foto: Viktor Dobrev